

**ORTAOKUL MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM
PROGRAMINDAKİ TÜRK MÜZİĞİ
KAZANIMLARININ BLOOM TAKSONOMİSİ'NE
GÖRE İNCELENMESİ ve ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ
DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ**

Ahmet KANBER

Yüksek Lisans Tezi

Türk Müziği Çalışmaları Ana Bilim Dalı

2024

(Her hakkı saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
TÜRK MÜZİĞİ ÇALIŞMALARI ANA BİLİM DALI

**ORTAOKUL MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ TÜRK MÜZİĞİ
KAZANIMLARININ BLOOM TAKSONOMİSİ'NE GÖRE İNCELENMESİ ve
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ**

(An investigation of Turkish Music Outcomes in the Secondary School Music Course
Teaching Program According to Bloom Taxonomy and Evaluation of the Teachers' Opinions)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ahmet KANBER

Danışman: Doç. Dr. Murat Kamil İNANICI

Erzurum
Aralık, 2024

GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
Graduate School of Fine Arts

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Ahmet KANBER tarafından hazırlanan “Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarının Bloom Taksonomisi’ne Göre İncelenmesi ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” başlıklı çalışması 05/12/2024 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Türk Müziği Çalışmaları Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı:	Prof. Dr. Sıtkı AKARSU	Aslı ıslak imzalıdır
Danışman:	Doç. Dr. Murat Kamil İNANICI	Aslı ıslak imzalıdır
Jüri Üyesi:	Doç.Dr. İsmail Hakkı GERÇEK	Aslı ıslak imzalıdır

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

.... / / 202..

Aslı ıslak imzalıdır

Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN
Enstitü Müdürü

GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
Graduate School of Fine Arts

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarının Bloom Taksonomisi’ne Göre İncelenmesi ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

05 / 12 / 2024

Aslı ıslak imzalıdır

Ahmet KANBER

☐ Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Doç. Dr. Murat Kamil İNANICI danışmanlığında Yüksek Lisans Tezi olarak hazırladığım “Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarının Bloom Taksonomisi’ne Göre İncelenmesi ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” başlıklı bu çalışmanın bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Ahmet KANBER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ORTAOKUL MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ TÜRK MÜZİĞİ
KAZANIMLARININ BLOOM TAKSONOMİSİ'NE GÖRE İNCELENMESİ ve
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Ahmet KANBER

Aralık 2024, 74 Sayfa

Amaç: Bu araştırma, ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programındaki Türk müziği kazanımlarının Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmesi ve bu kazanımlara yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu araştırmanın yöntemi, nitel araştırma yöntemi içerisinde yer alan görüşme tekniği ve doküman inceleme desenlerinin birlikte kullanıldığı modele göre tasarlanmıştır. Araştırmada, 2023-2024 eğitim-öğretim yılının bahar yarıyılında Erzurum il merkezinde görev yapan 35 müzik öğretmeni ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca, müzik öğretim programı kazanımları Bloom Taksonomisi'ne göre sınıflandırmak için doküman inceleme yöntemi uygulanmıştır. Veri toplama araçları olarak, öğretmenlerle yapılan görüşmelerde yarı yapılandırılmış görüşme formu ve alan uzmanlarına yönelik “Kazanımları Öğrenme Alanlarına Göre Sınıflandırma Formu” kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde, Ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programındaki Türk müziği kazanımlarının Bloom Taksonomisi'ne göre sınıflandırılması boyutunda içerik analizi, Ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programındaki Türk müziği kazanımlarına yönelik müzik öğretmenleriyle yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin analizinde ise betimsel analiz tekniği kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmada, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi programındaki kazanımların Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmesine dayalı verilerden, “Dinleme-Söyleme” alanında altı adet, “Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanında yedi adet, “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanında altı adet ve “Müzik Kültürü” öğrenme alanında dört adet olmak üzere toplamda 23 adet olduğu bulgusu elde edilmiştir. Bu kazanımların Bloom Taksonomisi'ne göre bilişsel alanda 11 adet, duyuşsal alanda beş adet ve devinişsel alanda yedi adet şeklinde dağılım gösterdiği ve 23 adet kazanım içerisinde Türk müziğine yönelik kazanımların 6 adet olduğu ve bu oranının %26 olduğu belirlenmiştir. Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi programındaki kazanımlarına yönelik öğretmen görüşlerine dayalı verilerden ise, müzik öğretmenlerinin kazanımları eğitim-öğretim sürecine uygun bulunduğu yönünde bulgular elde edilmiştir.

Sonuçlar: Araştırmada, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi programındaki kazanımlar Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, programda toplam 23 kazanım olduğu belirlenmiş, bu kazanımların bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlarda farklı dağılımlar gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, toplam kazanım sayısına göre Türk müziğine yönelik kazanımların oranı %26 olarak tespit edilmiştir. Öğretmen görüşlerine dayanan değerlendirmelerde, kazanımların eğitim-öğretim sürecine uygun bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler, belirli kazanımları yüksek uygunluk ve ölçülebilirlik ile değerlendirirken, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder” kazanımını daha düşük bir puanla değerlendirmiştir. Genel olarak, müzik öğretmenleri kazanımların çoğunun kısmen veya tamamen gerçekleştiğini belirtmişlerdir. Bu bulgular, müzik dersi programının çeşitli öğrenme alanlarına yönelik olduğunu ve öğretmenlerin kazanımların uygulanabilirliğine dair olumlu bir görüş sergilediğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: öğretim programı, müzik eğitimi, ders kazanımı, Bloom Taksonomisi, Türk müziği.

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

AN INVESTIGATION OF TURKISH MUSIC OUTCOMES IN THE SECONDARY SCHOOL MUSIC COURSE TEACHING PROGRAM ACCORDING TO BLOOM TAXONOMY AND EVALUATION OF THE TEACHERS' OPINIONS

Ahmet KANBER

December 2024, 74 Pages

Purpose: The aim of this study is to examine the Turkish music objectives in the fifth-grade music teaching program of secondary school according to Bloom's Taxonomy and to determine teachers' views on these objectives.

Method: The method of this research was designed according to the model in which the interview technique and document analysis patterns within the qualitative research method are used together. In the study, semi-structured interviews were conducted with 35 music teachers working in Erzurum city center in the spring semester of the 2023-2024 academic year. In addition, document review method was applied to classify the music curriculum outcomes according to Bloom's Taxonomy. As data collection tools, a semi-structured interview form was used in the interviews with teachers and a "Classification of Outcomes According to Learning Areas Form" was used for field experts. In the analysis of the research data, content analysis was used in the dimension of classifying the Turkish music achievements in the fifth-grade music teaching program according to Bloom's Taxonomy, and descriptive analysis technique was used in the analysis of the data obtained from the interviews with music teachers regarding the Turkish music achievements in the fifth-grade music teaching program.

Findings: In the study, from the data based on the examination of the achievements in the fifth-grade middle school music lesson program according to Bloom's Taxonomy, it was found that there were 23 achievements in total, six in the "Listening-Singing" learning domain, seven in the "Musical Perception and Knowledge" learning domain, six in the "Musical Creativity" learning domain and four in the "Music Culture" learning domain. According to Bloom's taxonomy, it was determined that these achievements were distributed as 11 in the cognitive domain, five in the affective domain, and seven in the cognitive domain and that there were 6 achievements related to Turkish music among 23 achievements and this rate was 26%. From the data based on teacher opinions about the objectives in the fifth-grade music course program, it was found that music teachers found the objectives appropriate for the education process.

Conclusions: In the study, the objectives of the fifth-grade music curriculum were examined according to Bloom's Taxonomy. According to the findings, it was determined that there were a total of 23 objectives in the program, and it was concluded that these objectives showed different distributions in cognitive, affective, and kinesthetic areas. In addition, according to the total number of objectives, the proportion of objectives related to Turkish music was determined as 26%. In the evaluations based on teachers' opinions, it was concluded that the objectives were appropriate for the education process. While teachers evaluated certain objectives with high appropriateness and measurability, they evaluated the objective "Accompanies music with a rhythm pattern created by oneself" with a lower score. In general, music teachers stated that most of the objectives were partially or fully realized. These findings show that the music curriculum is oriented towards various learning areas and that teachers have a positive opinion about the applicability of the outcomes.

Keywords: curriculum, music education, course outcome, Bloom's Taxonomy, Turkish music

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix
KISALTMALAR DİZİNİ	ix
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş	1
Araştırmanın Amacı	2
Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi	3
Araştırmanın Sınırlılıkları	4
Varsayımlar	4
Terim ve Tanımlar.....	4
İKİNCİ BÖLÜM	5
Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar	5
Müzik Kültürü.....	5
Müzik Eğitimi	6
Müzik Eğitiminin Kapsamı	6
Müzik Dersi.....	8
Müzik Dersinin Amaçları.....	9
Müzik Dersi Öğretim Programı	10
2006-2018 Müzik Dersi Öğretim Programının Farkları	11
Müzik Dersi Öğretim Programı'nın Kazanım Ögesi	12
Bloom Taksonomisi	12
Hedeflerin Sınıflandırılması.....	13
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	16

Yöntem	16
Araştırma Yöntemi.....	16
Katılımcılar ve Veri Kaynakları.....	16
Veri Toplama Teknikleri ve Araçları	17
Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu.	18
Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarını Öğrenme Alanlarına Göre Sınıflandırma Formu.	18
Süreç.....	18
Verilerin Analizi.....	19
Etik İşlemler	20
Geçerlik ve Güvenirlik.....	20
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	21
Bulgular	21
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Dinleme-Söyleme’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinışsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular	21
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müziksel Algı ve Bilgilenme’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinışsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular	22
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müziksel Yaratıcılık’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinışsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular	23
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müzik Kültürü’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinışsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular	23
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Bilişsel Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular	24
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Duyuşsal Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular	25
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Devinışsel Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular	26
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları İçerisinde Türk Müziği Kazanımlarının Oranı Nedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular	27

“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Sınıf Düzeyine Uygun Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Bulgular.....	28
“Kazanımların Sınıf Düzeyi Açısından Uygunluğu” Alt Temasına Yönelik Bulgular ..	29
“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Açık ve Anlaşılır Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Bulgular	32
“Kazanımların Açık ve Anlaşırılığı” Alt Temasına Yönelik Bulgular	32
“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Öğretim Programı Açısından Önemli Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Bulgular	34
“Kazanımların Öğretim Programı Açısından Önemi” Alt Temasına Yönelik Bulgular.	34
“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Gerçekleşebilir Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Bulgular	37
“Kazanımların Gerçekleşme Durumu” Alt Temasına Yönelik Bulgular.....	37
“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Ölçülebilir Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Bulgular.....	40
“Kazanımların Ölçülebilme Durumu” Alt Temasına Yönelik Bulgular.....	40
BEŞİNCİ BÖLÜM	44
Tartışma ve Sonuç	44
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Dinleme-Söyleme’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar	44
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müziksel Algı ve Bilgilenme’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar	44
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müziksel Yaratıcılık’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar	45
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müzik Kültürü’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar.....	45
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Bilişsel Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar.....	45

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Duyuşsal Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar.....	46
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Devinişsel Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar.....	46
“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları İçerisinde Türk Müziği Kazanımlarının Oranı Nedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar	46
“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Sınıf Düzeyine Uygun Buluyor mu” Sorusuna Yönelik Sonuçlar.....	47
“Kazanımların Sınıf Düzeyi Açısından Uygunluğu” Alt Temasına Yönelik Sonuçlar ..	47
“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Açık ve Anlaşılır Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar	48
“Kazanımların Açık ve Anlaşırılığı” Alt Temasına Yönelik Sonuçlar	48
“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Öğretim Açısından Önemli Buluyor mu” Sorusuna Yönelik Sonuçlar.....	48
“Kazanımların Öğretim Programı Açısından Önemi” Alt Temasına Yönelik Sonuçlar	48
“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Gerçekleşebilir Buluyor mu” Sorusuna Yönelik Sonuçlar	49
“Kazanımların Gerçekleşme Durumu” Alt Temasına Yönelik Sonuçlar	49
“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Ölçülebilir Buluyor mu” Sorusuna Yönelik Sonuçlar	50
“Kazanımların Ölçülebilme Durumu” Alt Temasına Yönelik Sonuçlar.....	50
Öneriler.....	51
KAYNAKÇA	52
EKLER	54
ÖZ GEÇMİŞ.....	58

TABLÖLER DİZİNİ

Tablo 1. <i>Bloom'un Bilişsel Alan Sınıflaması</i>	14
Tablo 2. <i>Krathwohl'un Duyuşsal Alan Sınıflaması</i>	14
Tablo 3. <i>Grobman'ın Devinişsel/ Psikomotor Alan Sınıflaması</i>	15
Tablo 4. <i>Araştırmanın Katılımcı Grubunda Yer Alan Müzik Öğretmenlerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler</i>	17
Tablo 5. <i>Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının “Dinleme-Söyleme” Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Dağılımı</i>	21
Tablo 6. <i>Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Müziksel Algı ve Bilgilenme Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Dağılımı</i>	22
Tablo 7. <i>Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Müziksel Yaratıcılık Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Dağılımı</i>	23
Tablo 8. <i>Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Müzik Kültürü Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Dağılımı</i>	23
Tablo 9. <i>Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Bilişsel Alan Basamaklarına Göre Dağılımı</i>	24
Tablo 10. <i>Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Duyuşsal Alan Basamaklarına Göre Dağılımı</i>	25
Tablo 11. <i>Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Devinişsel Alan Basamaklarına Göre Dağılımı</i>	26
Tablo 12. <i>Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları İçerisinde Türk Müziği Kazanımlarının Oranı</i>	27
Tablo 13. <i>“Farklı Ritmik Yapıdaki Ezgileri Seslendirir.” Kazanımının Sınıf Düzeyi Açısından Uygunluğuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	29
Tablo 14. <i>“Müziklerde Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.” Kazanımının Sınıf Düzeyi Açısından Uygunluğuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	29
Tablo 15. <i>“Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbını Seslendirir.”Kazanımının Sınıf Düzeyine Uygunluğuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	30
Tablo 16. <i>“Müziklere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.” Kazanımının Sınıf Düzeyine Uygunluğuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	30
Tablo 17. <i>“Farklı Ritmik Yapıdaki Müziklere Uygun Hareket Eder.” Kazanımının Sınıf Düzeyine Uygunluğuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	31

Tablo 18. <i>Müzik Öğretmenlerinin Ortaokul Beşinci Sınıf Kazanımlarını Sınıf Düzeyine Uygun Bulma Durumlarına Yönelik Genel Tablo</i>	31
Tablo 19. <i>“Farklı Ritmik Yapıdaki Ezgileri Seslendirir” Kazanımının Açık ve Anlaşılır Olma Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	32
Tablo 20. <i>“Müziklerde Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.” Kazanımının Açık ve Anlaşılır Olma Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	32
Tablo 21. <i>“Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbını Seslendirir.” Kazanımının Açık ve Anlaşılır Olma Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	33
Tablo 22. <i>“Müziklere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.” Kazanımının Açık ve Anlaşılır Olma Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	33
Tablo 23. <i>“Farklı Ritmik Yapıdaki Müziklere Uygun Hareket Eder.” Kazanımının Açık ve Anlaşılır Olma Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	33
Tablo 24. <i>Müzik Öğretmenlerinin Ortaokul Beşinci Sınıf Kazanımlarını Açık ve Anlaşılır Bulma Durumlarına Yönelik Genel Tablo</i>	34
Tablo 25. <i>“Farklı Ritmik Yapıdaki Ezgileri Seslendirir.” Kazanımının Öğretim Programı Açısından Öneme Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	35
Tablo 26. <i>“Müziklerde Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.” Kazanımının Öğretim Programı Açısından Öneme Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	35
Tablo 27. <i>“Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbını Seslendirir.” Kazanımının Öğretim Programı Açısından Öneme Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	35
Tablo 28. <i>“Müziklere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.” Kazanımının Öğretim Programı Açısından Öneme Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	36
Tablo 29. <i>“Farklı Ritmik Yapıdaki Müziklere Uygun Hareket Eder.” Kazanımının Öğretim Programı Açısından Öneme Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	36
Tablo 30. <i>Müzik Öğretmenlerinin Ortaokul Beşinci Sınıf Kazanımlarını Öğretim Programı Açısından Önemli Bulma Durumlarına Yönelik Genel Tablo</i>	37
Tablo 31. <i>“Farklı Ritmik Yapıdaki Ezgileri Seslendirir.” Kazanımının Gerçekleşme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	37
Tablo 32. <i>“Müziklerde Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.” Kazanımının Gerçekleşme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	38
Tablo 33. <i>“Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbını Seslendirir.” Kazanımının Gerçekleşme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	38
Tablo 34. <i>“Müziklere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.” Kazanımının Gerçekleşme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri</i>	39

Tablo 35. “Farklı Ritmik Yapıdaki Müziklere Uygun Hareket Eder.” Kazanımının Gerçekleşme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri	39
Tablo 36. Müzik Öğretmenlerinin Ortaokul Beşinci Sınıf Kazanımlarını Gerçekleşir Bulma Durumlarına Yönelik Genel Tablo	40
Tablo 37. “Farklı Ritmik Yapıdaki Ezgileri Seslendirir.” Kazanımının Ölçülebilme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri	41
Tablo 38. “Müziklerde Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.” Kazanımının Ölçülebilme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri	41
Tablo 39. “Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbını Seslendirir.” Kazanımının Ölçülebilme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri	41
Tablo 40. “Müziklere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.” Kazanımının Ölçülebilme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri	42
Tablo 41. “Farklı Ritmik Yapıdaki Müziklere Uygun Hareket Eder.” Kazanımının Ölçülebilme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri	42
Tablo 42. Müzik Öğretmenlerinin Ortaokul Beşinci Sınıf Kazanımlarını Gerçekleşir Bulma Durumlarına Yönelik Genel Tablo	43

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. 1956-2001 Taksonomi Değişimi	13
Şekil 2. Araştırma Sürecinin Aşamaları	19

KISALTMALAR DİZİNİ

%	: Yüzde
f	: Frekans
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
Mü	: Müzik
Ö	: Öğretmen
Vd	: Ve Diğerleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Türkiye’de çocuklara yönelik okul eğitim süreci okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim olmak üzere genel olarak üç ana basamaktan oluşur. İlköğretimin ilk döneminde birinci sınıftan dördüncü sınıfa kadarki sınıfları kapsayan dönemde ilkokul, beşinci sınıftan sekizinci sınıfa kadarki sınıfları kapsayan ikinci dönemde ise ortaokul olarak ikiye ayrılarak yürütülmektedir. İlköğretim aşamasında altı ile on dört yaş grubundaki çocuklara yönelik eğitim verilmektedir. İlkokulda temel okuma, yazma ve matematik becerileri üzerinde durulurken, ortaokulda daha geniş bir öğretim programı uygulanır.

Ortaokul dönemi, çocukların kişisel ve sosyal gelişimlerinin hızlandığı bir dönemdir. Bu dönemde eğitim gören çocukların gelişimlerine sunduğu katkı açısından müzik eğitimi önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Türkiye’de müzik eğitimi, 2018 yılında revize edilen müzik dersi öğretim programıyla birlikte yeni bir yapıya kavuşmuş ve bu programda yer alan kazanımlar, bilişsel ve devinişsel hedefler başta olmak üzere çeşitli düzeylerde belirlenmiştir. Bilişsel, duyuşsal ve devinişsel öğrenme hedeflerin sınıflandırılmasında çeşitli taksonomik yaklaşımlar kullanılmaktadır. Bloom Taksonomisi de öğrenme hedeflerinin sistematik bir şekilde sınıflandırılmasını sağlayan bir modeldir.

Müzik öğretim programındaki kazanımların bilişsel, duyuşsal ve devinişsel öğrenme alanlarına göre dağılımı ve bu kazanımların öğrenme alanlarındaki seviyelerinin belirlenmesine yönelik çalışmaların yapılması, müzik eğitiminin etkililiğini göstermesi açısından önemli olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin müzik eğitimine yönelik bakış açıları da, eğitimin niteliğinin artırılması ve müzik öğretim programlarının daha etkili hale getirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Alan yazın incelendiğinde, Türkiye’de müzik öğretim programı kazanımlarının taksonomik incelenmesi ve öğretmen görüşlerine göre belirlenmesi konularına yönelik farklı çalışmaların olduğu görülmektedir (Akarsu 2017; Güven & Çelenk, 2020). Ancak, ortaokul beşinci sınıf müzik eğitimi programındaki Türk müziği kazanımlarının Bloom Taksonomisi’ne göre incelenmesi ve öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesine yönelik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda, ortaokul beşinci sınıf müzik eğitimi programındaki Türk müziği kazanımlarının Bloom Taksonomisi’ne dayalı olarak bilişsel,

duyuşsal ve devinişsel öğrenme hedeflerine göre sınıflandırılması ve öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi bu çalışmanın problem durumunu oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programındaki Türk müziği kazanımlarının Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmesi ve bu kazanımlara yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın temel amacına dayalı olarak yanıtı aranacak sorular şu şekilde belirlenmiştir:

- Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımları, “Dinleme-Söyleme” öğrenme alanında bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımları, “Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanında bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımları, “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanında bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımları, “Müzik Kültürü” öğrenme alanında bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlara göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımları, bilişsel alan basamaklarına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımları, duyuşsal alan basamaklarına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımları, devinişsel alan basamaklarına göre nasıl bir dağılım göstermektedir?
- Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımları içerisinde Türk müziği kazanımlarının oranı nedir?
- Müzik öğretmenleri, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programındaki Türk müziği kazanımlarını sınıf düzeyine uygun buluyor mu?
- Müzik öğretmenleri, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programındaki Türk müziği kazanımlarını açık ve anlaşılır buluyor mu?
- Müzik öğretmenleri, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programındaki Türk müziği kazanımlarını öğretim açısından önemli buluyor mu?

- Müzik öğretmenleri, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programındaki Türk müziği kazanımlarını gerçekleştirebilir buluyor mu?
- Müzik öğretmenleri, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programındaki Türk müziği kazanımlarını ölçülebilir buluyor mu?

Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

Eğitim sisteminin verimliliğini belirlemek ve etkinliğini artırmak için öğretim programlarına yönelik araştırmalar önemlidir. Bu araştırma, 2018 müzik dersi öğretim programındaki kazanımların Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmesi ve öğretim sürecinde hedeflenen öğrenme çıktılarının niteliğini öğretmen görüşlerine dayalı olarak açıklamayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda araştırmanın önemi ve gerekçesi kısaca şu başlıklar altında özetlenebilir:

Eğitim kalitesinin artırılması: Bloom Taksonomisi, eğitim programındaki kazanımların sınıflandırılması ve değerlendirilmesi açısından yaygın olarak kullanılan bir yaklaşımdır. Bu araştırmada, müzik dersi kazanımlarının Bloom Taksonomisi'ne göre nasıl sınıflandırıldığı ve sıralandığını incelenmesi sonucunda, öğretim sürecinde daha etkili ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Müzik öğretmenleri, müzik eğitimindeki uygulama süreçlerini yürüten kişiler olarak bu süreci en iyi bilen kişilerdir. Bu araştırmada, müzik öğretmenlerinin görüşlerinin belirlenerek, müzik dersi öğretim programının uygulama aşamasındaki yansımalarını ortaya çıkaracak olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Müzik eğitiminin desteklenmesi: Müzik eğitiminin önemi bireylere sağladığı bilişsel, duyuşsal ve devinışsel katkılardan dolayı giderek daha fazla hissedilmektedir. Bu araştırmanın, ortaokul düzeyinde müzik eğitimi kazanımlarının analizi ile müzik eğitiminin akademik ve sosyal boyutlarına dikkat çekmeyi ve bunun iyileştirilmesine yönelik öneriler ortaya koyacak olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Gelecek çalışmalar için bir temel oluşturma: Araştırma, literatürdeki eksiklikleri gidermeye yardımcı olacak nitelikte bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Elde edilecek veriler, gelecekte yapılacak araştırmalar için bir temel oluşturacak ve müzik eğitimi alanında daha geniş kapsamlı çalışmaların önünü açacağı düşünülmektedir.

Eğitim politikalarına katkı: Bu araştırmadaki sonuçların, eğitim politikalarının ve müfredat geliştirme süreçlerinin şekillendirilmesinde önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu araştırma, müzik dersi öğretim programının hedeflerine ulaşmasında öğretmen görüşlerinin dikkate alınmasının önemini vurgulamakta ve bu bağlamda politika

önerileri sunma imkanı tanımaktadır. Bu bağlamda, belirtilen tüm bu gerekçeler, araştırmanın önemini ortaya koymakta ve müzik eğitimi alanında değerli katkılar sağlayacağını göstermektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma:

- Katılımcı grubu olarak 2023-2024 eğitim-öğretim yılının bahar yarıyılında Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde Erzurum il merkezinde görev yapan 35 müzik öğretmeniyle,
- Veri kaynağı olarak, Millî Eğitim Bakanlığı 2018 İlköğretim Genel Müdürlüğü ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programı ve müzik öğretmenleri görüşleriyle,
- İçerik ve kapsam açısından ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programı içeriğinde yer alan kazanımlarla,
- Öğretmen görüşlerine sunulan kazanımlar olarak ise devinışsel alan kazanımları ile sınırlıdır.

Varsayımlar

Araştırmanın katılımcı grubunu oluşturan müzik öğretmenlerinin araştırma sorularına içtenlikle ve nesnel yaklaşımla yanıt verdikleri varsayılmaktadır.

Terim ve Tanımlar

Kazanım: Öğrenme-öğretme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığıyla öğrencilerden beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir (MEB, 2017).

Taksonomi: Varlıkların basitten karmaşığa ve birbirinin ön koşulu olacak şekilde aşamalı olarak sınıflandırılmasıdır (Sönmez, 2007).

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Müzik Kültürü

Müzik kültürünü açıklamadan önce kültür, kültürün öğeleri ve müzik kavramı üzerine çeşitli açıklamalarda bulunmak müzik kültürünün anlaşılması açısından faydalı olacaktır.

Kültür kavramı üzerinde en çok tanım üreten araştırmacıların başında filozoflar, eğitimciler, sosyal bilimciler ve antropologlar gelmektedir (Oğuz, 2011). Çelikkaya (1993), kültür kavramını, bir milletin sahip olduğu maddi, manevi değerlerin tümünü içeren ve toplumları diğer toplumlardan ayıran özelliklerin tümü olarak tanımlamaktadır. Gölkalp (2005) ise, “hars” adını verdiği kültürün, bütün toplumsal hayatları içine aldığını belirtmiş ve toplumsal hayatların; dinsel, ahlâksal, hukuksal, kurgusal, sanatsal, iktisadî, dilsel ve bilimsel hayattan oluştuğunu ifade etmiştir. Bir bütün olarak bakıldığında kültürü oluşturan çeşitli öğelerden bahsetmek mümkündür. Kan (2010), bu öğeleri başlıca olarak dil, din, tarih, örf ve adetler, aile ve akrabalık ilişkileri, giyim-kuşam, sanat, spor, yiyecek-içecek ve beslenme, vatan ve evrensel değerler şeklinde sıralamaktadır. Kültürün ana öğeleri arasında sayılan sanat kendi içerisinde belirli disiplinleri barındırmaktadır. Bu disiplinlerden biri de müziktir. Canbay ve Nacakçı (2013) müziği, insanların sesleri kültürel değerlerle harmanlayarak estetik ölçütlere göre işlediği ve toplumsal beğenilere sunduğu bir sanat dalı olarak tanımlamışlar ve müziğin insanlık tarihi boyunca önemli bir kültürel değer olduğunu, toplumsal ve bireysel düzeyde derin etkiler yarattığını belirtmişlerdir. Özdek (2012), başka bir tanımda müziğin, duygu, düşünce, ses, estetik ve kültürel unsurları içeren ve bir toplumun kültürel değişimini ve çeşitliliğini ifade eden önemli bir alan olduğunu belirtmiştir. Çiftçi (2010) ise müziğin çok yönlü özelliğinden yola çıkarak müziğin kültürel yaşamı etkileyen en önemli unsurlardan biri olduğunu ve sosyal yaşam, kültürel yaşam ve eğitim sürecini etkilediğinden bahsetmiştir. Öz (2001), kültür ve müzik arasındaki etkileşimli ilişkiye değinerek müziğin, kültürel bütünlüğü sağlamada önemli bir eğitim aracı olduğunu belirtmiştir. Özdek (2012) kültürün, bir toplumun yaşam biçimini temsil ettiğini ve müziğin, bu kültürün önemli bir parçası olduğunu aynı zamanda duygu, estetik ve kültürel unsurları içerdiğini ifade etmiş, Türk müzik kültürünün ise, beş bin yıllık bir geçmişe sahip olduğunu ve Orta Asya’dan günümüze kadar birçok değişim geçirerek farklı medeniyetlerin etkisiyle şekillendiğini ifade etmiştir. Canbay ve Nacakçı (2013) ise müzik kültürünü, insanların müzik sanatı adına yaptıkları, yaşadıkları ve geleceğe aktardıkları tüm

müzikal değerlerin bütünü olarak, sanat ve kültür tarihinde önemli yere sahip bir olgu olduğunu ifade etmiştir.

Müzik Eğitimi

Say (2005) müzik eğitiminin, çocukluk döneminden itibaren başladığını ve edinilen bilgi, birikim, tecrübe, davranış ve yeteneklerin gelişim gösterme süreci olduğunu belirterek; insanların çocukluktan itibaren belirli müzikal davranışlar kazanarak deneyimlediği davranış ve yeteneklerin geliştirilme süreci olduğunu ifade etmektedir. Uçan (2005) ise müzik eğitimi, temel olarak müzikal davranışın kazandırılması, değiştirilmesi ve geliştirilmesi süreci olarak tanımlamış, bu süreçte eğitim alan bireylerin müzikal hayatlarını temel almaları gerektiğini öne sürerek, belli hedeflere göre planlı, düzenli ve metodik bir yol izleyerek belli hedeflere ulaşılabilirliğini açıklamıştır. Bir başka çalışmada ise Aksu (2007) müzik eğitiminin, bilişsel açıdan ele alınmasıyla yetinilmeden estetik açıdan da geliştirilmesi gerektiğini belirtmiş, çağdaş eğitim akımlarından biri olan müzik eğitiminin insanların sadece bilişsel açıdan değil, estetik duyarlılıklarının geliştirilmesi konusunda da eğitilmesi gerektiğini, bu durum ile ilgi ciddi alan çalışmaları yapıldığını ifade etmiştir. Akarsu (2017), müzik eğitiminin çok yönlülüğünden bahsetmiş ve bu eğitim sürecinin içinde şarkı öğretimi, enstrüman öğretimi, ses eğitimi, teorik bilgilerin kazandırılması ve yaratıcılık boyutlarının da olduğunu belirtmiştir. Sağer (2002) ise müzik eğitimi, bir sistem içinde düşünülmüş ve ortak hedeflerin gerçekleştirilmesinde fiziksel unsurların (derslik, eğitim araç gereçleri) yanında, planlama, kaynak temini, program geliştirme ve rehberlik gibi süreçlerin de bu sistemin işleyişinde önemli rol oynadığını belirtmiştir.

Yapılan bu tanımlamalardan yola çıkarak müzik eğitiminin, insanların müzikal yaşantılarının temel alınıp, insanlara yetenekleri doğrultusunda müzikal davranışlar kazandırıldığı ya da kazandıkları müzikal davranışları olumlu yönde geliştirip değiştirildiği, içerisinde bilişsel duyuşsal ve devinişsel boyutları içeren; planlı, düzenli ve metodik bir yol izlenerek belli müzikal hedeflere ulaşmayı sağlayan bir sistem ve süreç olduğu söylenebilir.

Müzik Eğitiminin Kapsamı

Araştırmanın bu bölümünde müzik eğitimi genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üç temel başlıkta ele alınacaktır.

Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi, iş- meslek, okul, bölüm, kol-dal ve program türü ne olursa olsun ayırım gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, her yaşta herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir insanca yaşam için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar. Genel müzik eğitimi, genellikle, ilköğretim öncesinde anaokulu, ilkokulda sınıf,

ortaokul ve lisede müzik öğretmeni tarafından okutulur, gerçekleştirilir; üniversitede ise müzik okutmanı veya müzik öğretim görevlisi tarafından yürütülür (Uçan, 1997). Sağlıklı insanca bir yaşam için ayırım gözetmeksizin herkese yönelik, asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlayan müzik eğitimi türüdür (Tarman, 2006).

Saydam (2003), çağdaş toplumlarda bireylerin mesleği, okulu, bölümü ve programı her ne olursa olsun her yaşta ve toplumun her bireyi için genel müzik eğitiminin gerekli olduğunu ve bu toplumlarda, müzik ile ilgili bilgi, beceri ve olumlu tutumlar her bireyin kazanması gereken temel değerler arasında kabul edildiğini belirtmektedir. Genel müzik eğitimi ile bireyin estetik açısından en güzele ulaşmaya çalışması, güzele ve estetiğe önem vermesi sağlanabilmektedir (Oktay, 2017).

Özengen Müzik Eğitimi

Özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalında özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar. Özengen müzik eğitimi, herhangi bir düzeyde herkes için zorunlu değildir; tam tersine, ilgi, istek ve yatkınlık ile etkin bir katılım için gerekli fırsat ve olanaklara bağlı olup seçmelidir. Özengen müzik eğitimi, ilkökul, ortaokul ve liselerde daha çok, eğitsel müzik kol çalışmaları, seçmeli ses ve çalgı toplulukları, seçmeli koro ve orkestra çalışmaları, seçmeli bireysel ve toplu müzik kursları, isteğe bağlı müzik etkinlikleri ve müzik yarışmaları yoluyla gerçekleşir. (Uçan, 1997, ss. 31-32).

Müzik eğitimi alanını temsil eden önemli boyutlardan birisi de özengen (amatör) müzik eğitimidir. Genel müzik eğitimi alanlarındaki disipliner anlayış, özengen müzik eğitiminde de kısmen yer almaktadır. Kendine has bir çalışma etiğine de sahip olduğu düşünülen bu alan, sanata hayatın içerisinde amatör bir ruhla yer vermenin önemini anlamak ve bunu faaliyete geçirmek için kullanılmaktadır (Özdek, 2012).

Müziğin belli bir dalına ilgi duyan, müzik ile amatör düzeyde ilgilenen ve ilgi duyduğu müzik alanında kendini geliştirmek isteyen, müzik ile ilgili bilgi, beceri ve davranış kazanmayı amaçlayan bireylere verilen eğitim, özengen müzik eğitimi olarak tanımlanmaktadır. Bu eğitim zorunlu eğitim kategorisinde yer almamaktadır. Bireyler ilgi, istek ve olanaklarına göre müziğin herhangi bir dalında kendini geliştirmek için özengen müzik eğitimi alabilir (Karan, 2011).

Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütününü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da ögle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar. Mesleki müzik eğitiminde müziği bizzat yaparak yaşamının ötesinde, onu bilgili, bilinçli, düzenli-planlı-yöntemli, kurallı ve yeterli olarak yaratan, seslendiren/yorumlayan, kuramlayan, araştıran, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci ve teknoloğ yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır (Uçan, 1997, ss. 32-33).

Mesleki müzik eğitimi, çalgı yapımcılık/onarımcılık eğitimi, seslendiricilik eğitimi, bestecilik eğitimi, müzik araştırmacılığı eğitimi, repertuvar eğitimi, askeri müzik/bandoculuk eğitimi, dinsel müzik eğitimi mesleki müzik eğitiminin bilinen en önemli alt dallarıdır. Mesleki müzik eğitimi içerik olarak; çalgı eğitimi, müziksel duyarlılık eğitimi, müziksel işitme eğitimi, müzik bilgisi eğitimi, repertuvar eğitimi, ses eğitimi, yaratıcılık eğitimi, beğeni eğitimi, müziksel kişilik eğitimi, müziksel devinim ve ritim eğitimi, müziksel iletişim ve etkileşim eğitimi ve müziksel kullanım ve yararlanma eğitimi olmak üzere alt konulara ayrılabilir (Kardeş, 2013).

Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin, eğitimlerine başladıkları ilk günden itibaren, temel müzik bilgi kazanımları bazı zorunlu derslerle sağlanmaktadır. Özellikle nota ve kulak eğitimi bu kazanımların başında gelir. Müziksel işitme, ses ve çalgı eğitimi, genel müzik bilgi ve teorileri gibi temel müzik dersleri mesleki müzik eğitimi içerisinde büyük önem taşımaktadır (Ceylan, 2010).

Müzik Dersi

MEB (2017) müzik dersi öğretim programı kapsamındaki müzik dersinde, katılımcıların sürekli geliştirilebilir, dersin yeniliklere açık ve değişime öncülük eden bir yapıya sahip olduğu belirtilmektedir. Bu ders kapsamında aşağıdaki becerilerin geliştirilmesi hedeflendiği vurgulanmaktadır:

- Müziği tanıyabilme
- Müzik - beden uyumunu sağlayabilme
- Müziği dinleme, söyleme ve ritimsel etkinliklerle müzik yapabilme
- Müziği bireysel ya da toplu yapabilme
- Müzikle toplum arasındaki bağı görebilme
- Müzikle kültür, tarih ve estetik arasında bağ kurabilme

- Müziği millî ve manevî değerlerle ilişkilendirebilme
- Müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini kurabilme
- Müziğin her insan için öğrenilebilir olduğunu anlayabilme
- Kendini müzik yoluyla ifade edebilme
- Kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilme
- Etkin müzik üreticisi olabilme

Müzik Dersinin Amaçları

MEB (2017) Müzik Dersi Öğretim Programı'nın amacı, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'n da ifade edilen Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri'ne uygun olarak öğrencilerin;

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlerle ait öğeleri zenginlik olarak algılamasını sağlamak,
- Kişilik ve öz güven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamak,
- Bireysel ve toplu olarak nitelikli farklı türlerde şarkı dinleme ve söyleme etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak amaçlarına ulaşmalarının sağlanmasıdır.

Müzik Dersi Öğretim Programı

Müzik eğitimi programı, müzik eğitimi sürecinin önceden tasarlanan planı ve bu planın uygulamadaki görünümüdür. Diğer bir ifadeyle müzik eğitimi programı, müzik eğitimi sürecinin önceden oluşturulan tasarısı ve bu tasarının uygulamada gerçekleşen görünümüdür (Uçan, 2018). Bir öğretim programının başarıya ulaşması için uygulamanın içerik, yöntem ve programın öğeleri belirlenmelidir.

Keskinkılıç ve Yumuşak (2017)' ye göre öğretim programında amaçlanan ve öğrenciden beklenen davranışlar programın kazanımlarında ifade edilmektedir. Dolayısıyla öğretim sürecinde yer alan kazanımların, programın diğer öğelerine de yön vermesi nedeniyle programın en önemli unsuru olarak değerlendirmek mümkündür.

2006 yılında hazırlanan ve uygulanan müzik eğitim programından bu yana benimsenen ve günümüze kadar devam eden yapılandırmacı yaklaşımdan etkilenen müzik dersi öğretim programı, öğrencilerin milli ve manevi değerlerini benimsemiş, evrensel değerlere saygılı, ülkemizin müzik kültürünü ve dünya müzik kültürlerini tanıyan, müzik teknolojisini kullanarak estetik bakış açısına sahip, özgüvenli bireyler olarak yetiştirmelerini amaçlamıştır. Müzik öğretimi programının öğrenme alanları “Çalma-Söyleme-Dinleme”, “Müziksel Algı ve Bilgilenme”, “Müziksel Yaratıcılık” ve “Müzik Kültürü” alanlarıdır. Müzik Dersi Öğretim Programı öğrencilerin hem müzik yoluyla estetik duyarlılıkların geliştirilmesi (dinleme, konuşma vb. etkinlikler) açısından hem de müzik yapma yoluyla (söyleme, doğaçlama, besteleme vb. etkinlikler) yani edimsel olarak müzik eğitimi açısından ele alınmış ve her iki yaklaşım dengeli bir şekilde Program’a yansıtılmıştır. Program’ın yapılandırılması özellikle nörobilim ve müzik psikolojisi bilim dallarında yapılan güncel çalışmalara dayanarak müzikle ilgili olan müzik teorisi, besteleme, çalgı eğitimi, performans, sosyal davranışlar gibi alanlarda bilişim teknolojisi desteği ile gerçekleştirilmiştir (MEB, 2017).

Müzik eğitiminde özellikle müziksel anlama ve müziksel becerilerin aktif öğrenme yoluyla kazandırılması üzerine birçok teori geliştirilmiştir. Bu teoriler arasında en yaygın olarak kullanılan Dalcroze, Orff, Kodaly, Suzuki gibi yaklaşımlar ile geleneksel meşk eğitim ve öğretim yöntemleri Müzik Dersi Öğretim Programı’nın hazırlanması aşamasında göz önünde bulundurulmuş yaklaşımlardır. Öğrencinin aktif katılımını destekleyen bu yaklaşımlar, günümüzde müzik öğretimi alanında yaygın bir şekilde kullanılmakta olup Müzik Dersi Öğretim Programı’nın temel yaklaşımı olan öğrenci merkezli anlayış ile de örtüşmektedir. Bu Program’da öğrencilere, öz müziğinden hareketle yakın çevreden uzağa doğru müzik bilgisi kazandırılmaya odaklanılmıştır. Öğrencinin kendi müziğinin yanında dünya müziklerinin de nasıl olduğuna yönelik bilinçlenmesi sağlanarak estetik bir bakış açısı geliştirmesi Program’ın temel felsefesini oluşturmuştur (MEB, 2017).

MEB (2017), Müzik Dersi Öğretim Programı’nda Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi’nde yer alan temel yetkinlikler esas alınmıştır. Bu kapsamda;

- Ana dilde iletişim
- Yabancı dillerde iletişim
- Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler

- Dijital yetkinlik
- Öğrenmeyi öğrenme
- Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler
- İnisiyatif alma ve girişimcilik
- Kültürel farkındalık ve ifade

anahtar yetkinlikleri dikkate alınarak müzik dersine özgü temel bilgi, beceri ve yeterlilikler; kazanımlar ile açıklamaların içerisinde ifade edilmiştir.

Müzik dersi; katılımcı, sürekli geliştirilebilir, yeniliklere açık ve değişime öncülük eden bir yapıya sahip olup bu derste aşağıdaki becerilerin geliştirilmesi hedeflenmektedir:

- Müziği tanıyabilme
- Müzik - beden uyumunu sağlayabilme
- Müziği dinleme, söyleme ve ritimsel etkinliklerle müzik yapabilme
- Müziği bireysel ya da toplu yapabilme
- Müzikle toplum arasındaki bağı görebilme
- Müzikle kültür, tarih ve estetik arasında bağ kurabilme
- Müziği millî ve manevi değerlerle ilişkilendirebilme
- Müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini kurabilme
- Müziğin her insan için öğrenilebilir olduğunu anlayabilme
- Kendini müzik yoluyla ifade edebilme
- Kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilme
- Etkin müzik üreticisi olabilme (MEB, 2017).

2006-2018 Müzik Dersi Öğretim Programının Farkları

2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı ve çoklu zekâ kuramı üzerine temellendirilmiştir. Bu program, öğrenci merkezli öğrenmeyi desteklemektedir. 2006 programı, 12 yıl boyunca yürürlükte kalmış ve 2018’de güncellenmiştir. 2018 programı, 2006 programının temelleri üzerine inşa edilmiştir ancak bazı kazanımlar eklenmiş, bazıları değiştirilmiş ve bazıları programdan çıkarılmıştır. Her iki program da dört ana öğrenme alanı üzerine yapılandırılmıştır: Dinleme-Söyleme-Çalma (2018’de sadece Dinleme-Söyleme), Müziksel Algı ve Bilgilenme, Müziksel Yaratıcılık ve Müzik Kültürüdür. 2018 programı, etkinlik örneklerine yer vermemiş ve ölçme-değerlendirme durumlarına ilişkin genel açıklamalarla yetinmiştir. Ayrıca, 2018 programında komisyon üyelerine ilişkin bilgi verilmemiştir. Her iki program da müzik yoluyla estetik gelişim,

yaratıcılık ve zihinsel becerilerin geliştirilmesini amaçlamaktadır. 2018 programında bilişim teknolojilerinin kullanımı vurgulanmıştır (Albuz & Demirci, 2018).

Müzik Dersi Öğretim Programı'nın Kazanım Ögesi

Güncellenen müzik eğitim programında “amaç”, “hedef” ve “hedef davranış” olarak yer alan ifadelerin yerine “kazanım” ifadesi kullanılmıştır.

Kazanımlar, öğrenme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar sayesinde öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Kazanımlar, programda öğrencilerin gelişim düzeyine ve öğrenme alanının özelliğine göre birinci sınıftan beşinci sınıfa doğru arttırılarak verilmiştir (MEB, 2006).

Demirel (2006), kazanımların özelliklerini şu şekilde açıklamaktadır.

- Kazanımlar öğrenme sürecine değil, öğrenme ürününe dönük olmalıdır.
- Kazanımlar, öğrenme ürünü gösterecek nitelikte olmalıdır.
- Kazanımlar, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanı ayrı ayrı değil kaynaşık olarak içinde barındırılmalıdır.
- Kazanımlar, tek tip bir öğrenme ürünü ifade etmelidir.
- Kazanımlar, öğrenci davranışına dönüştürülebilir olmalıdır.
- Kazanımlar, konu alanıyla ilişkili olmalıdır.
- Kazanımlar, genel ve aynı zamanda sınırlı olmalıdır.
- Kazanımlar, ulaşılabilir olmalıdır.
- Kazanımlar, açık, seçik ve anlaşılır olmalıdır.
- Kazanımlar, birbiriyle tutarlı olmalıdır.
- Kazanımlar, bitişik değil binişik olmalıdır.
- Kazanımların, hangi içerikle ilgili olduğu belirtilmelidir.
- Kazanımlar, birbirini desteklemeli, bir ders için yazılan kazanımlar kendi içinde mantıksal açıdan tutarlı olmalıdır.
- Kazanımlar, öğrenci davranışına dönük olarak ifade edilmelidir.
- Kazanım, cümlelerinin sonunda geniş zaman ifade eden sözcüklerin yer alması gerekir

Bloom Taksonomisi

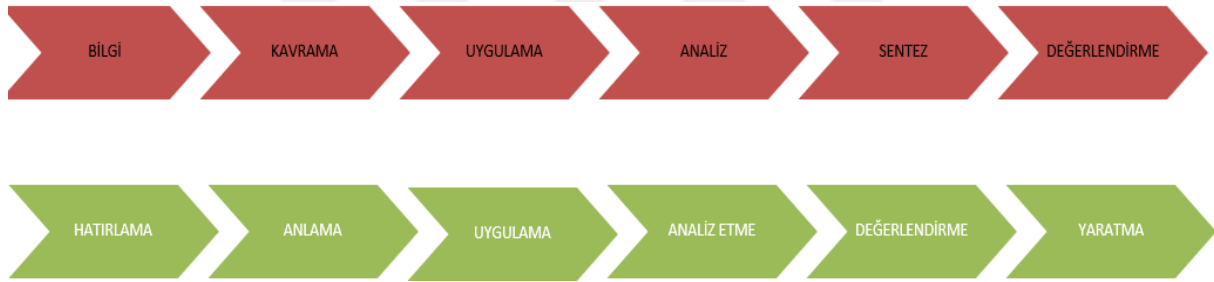
İnsan öğrenebilme ile ilgili zihinsel donanımlarla doğar ve limitsiz bir öğrenme kapasitesi vardır. Ancak eğitim süreçleri, bu donanımlarının ve limitlerinin ne kadarını kullanabileceğini belirler. Bu nedenle, çocuklar uygun öğrenme koşulları sağlandığında kendi

öğrenme alanlarına giren hemen her şeyi öğrenebilirler (Bloom, 1979). Bu bağlamda, eğitimsel hedeflerin taksonomisi, öğretimin bir sonucu olarak öğrencilerin öğrenmeye yönelik amaçlarının ya da bizim beklentimizin ne olduğunu ifadelendiren bir sınıflamanın çerçevesidir (Krathwohl, 2002).

Taksonomi, varlıkların basitten karmaşığa ve birbirinin ön koşulu olacak şekilde aşamalı olarak sınıflandırılmasıdır. Program geliştirmede taksonomi, istendik davranışların basitten karmaşığa, kolaydan zora, somuttan soyuta, birbirinin önkoşulu olacak şekilde sıralanmasıdır (Sönmez, 2007).

1948 yılın başlarında, Bloom koordinatörlüğünde bir grup eğitimci, eğitimin amaçlarını ve hedeflerini sınıflama ödevini üstlendiler. Amaçları, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alana yönelik bir sınıflama sistemi geliştirmektir. Grup bilişsel alan sınıflamasını 1956 yılında tamamladı (Huitt, 2009). Bu alan, yaygın olarak “Bloom’un Bilişsel alan taksonomisi (aşamalı sınıflaması)” olarak adlandırılmıştır. Aşağıda verilen şekil 1 ‘de Bloom tarafından 1956’ da geliştiren taksonomi ve 2001’de güncellenen taksonomi yer almaktadır

Şekil 1. 1956-2001 Taksonomi Değişimi

Şekil 1 (Kanber, 2024).

Hedeflerin Sınıflandırılması

Hedeflerin sınıflandırılmasında yaygın olarak kabul edilen görüş Bloom ve arkadaşlarının örgütledikleri ve Bloom Taksonomisi olarak adlandırılan sınıflamadır. Hedeflerin aşamalı sınıflandırılması üç alanda yapılmaktadır. Bunlar: bilişsel, duyuşsal ve devinişsel / psikomotor alanlardır.

Hedeflerin ilk alanı olan bilişsel alan, öğrenilmiş davranışlardan zihinsel yönü ağır basanların kodlandığı alandır. Bloom tarafından 1956 yılında oluşturulan ve 2001 yılında yenilenen bu alan belirli başlıklar altında kodlanmıştır. Bloom’ un bilişsel alan kodlamaları ve alt kategorileri Tablo 1’ de gösterilmiştir.

Tablo 1. Bloom 'un Bilişsel Alan Sınıflaması

BİLİŞSEL ALAN					
Hatırlama	Anlama	Uygulama	Analiz Etme	Değerlendirme	Yaratma
Tanıma	Yorumlama	Yapma	Ayrıştırma	Denetleme	Oluşturma
Anımsama	Örneklendirme	Yararlanma	Örgütleme	Eleştirme	Planlama
	Sınıflandırma		İrdeleme		Üretme
	Özetleme				
	Sonuç Çıkarma				
	Karşılaştırma				
	Açıklama				

Hedeflerin ikinci alanı olan duyuşsal alan, ilgi, tutum, güdülenmişlik, kaygı, benlik, kişilik, değer yargıları gibi boyutların kodlandığı alandır. Bu alan, 1964 yılında Krathwohl tarafından aşamalı olarak beş ana basamağa, her basamakta alt basamaklara ayrılarak kodlanmıştır. Krathwohl' un duyuşsal alan kodlamaları ve alt kategorileri Tablo 2' de gösterilmiştir.

Tablo 2. Krathwohl' un Duyuşsal Alan Sınıflaması

DUYUŞSAL ALAN				
Alma	Tepkide Bulunma	Değer Verme	Örgütleme	Nitelenmişlik
Farkında olma	Uysallık	Değeri Kabullenme	Değeri Kavramsallaştırma	Genellenmiş Örüntü
Almaya isteklilik	İsteklilik	Değeri Yeğleme	Değeri Örgütleme	Niteleme
Kontrollü-seçici dikkat	Doyum	Değere Adanmışlık		

Hedeflerin son basamağı olan devinişsel/ psikomotor alan ise, kişinin kaslarını, vücut organlarından birini, ya da birkaçını veya tümünü kullanarak öğrenilmiş becerilerini davranışa dönüştürdüğü basamaktır. Bu alan 1970 yılında Grobman tarafından aşamalı olarak yedi ana basamağa, her basamakta alt basamaklara ayrılarak kodlanmıştır. Grobman'ın devinişsel/ psikomotor alan kodlamaları ve alt kategorileri Tablo 3' te gösterilmiştir.

Tablo 3. *Grobman'ın Devinişsel/ Psikomotor Alan Sınıflaması*

DEVİNİŞSEL ALAN						
Algılama	Kurulma	Kılavuzla Yapma	Mekanikleşme	Beceri Haline Getirme	Durum Uydurma	Yaratma
Duyuşsal uyarılma	Zihinsel kurulma	Taklit		Kararsızlığı giderme		
İşaret seçme	Bedensel kurulma	Deneme		Otomotik icra		
Çevirme	Duygusal kurulma					

(Sönmez, 2015, ss. 60-100-112).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Araştırma Yöntemi

Bu araştırmanın yöntemi, nitel araştırma yöntemi içerisinde yer alan görüşme tekniği ve doküman inceleme modellerinin birlikte kullanıldığı modele göre tasarlanmıştır. Nitel araştırmalarda veriler gözlem, görüşme, doküman analizi vb. yöntemlerle toplanır (Merriam, 2015). Araştırmanın görüşme tekniği deseni boyutunda, ortaokul beşinci sınıf müzik öğretim programı kazanımlarının sınıf düzeyi açısından uygunluğu, kazanımların gerçekleşme ve ölçülme durumları gibi görüşlerini belirlemek için müzik dersi öğretmenlerinin görüşlerine başvurulmuştur. Görüşme tekniği sosyal bilimlerde en sık kullanılan araştırma desenlerinden biridir ve görüşmeler kişilerden belirli bir konuda duygu ve düşüncelerini alma etkinliğidir (Alacapınar & Sönmez, 2013; Şimşek & Yıldırım, 2011). Araştırmanın doküman inceleme deseni boyutunda ise, ortaokul beşinci sınıf müzik öğretim programı kazanımlarının incelenerek kazanımlar Bloom taksonomisi'ne göre sınıflandırılmıştır. Doküman incelemesinin temel kaynağı dokümanlar, kamu kayıtları, kişisel belgeler ve görsel verileri sağlayabilecek filmler, videolar ve resimlerdir (Merriam, 2015). Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Şimşek & Yıldırım, 2011).

Katılımcılar ve Veri Kaynakları

Araştırmanın katılımcı grubunu 2023-2024 eğitim-öğretim yılının bahar yarısında Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde Erzurum il merkezinde görev yapan ve gönüllülük esasına göre belirlenen 35 müzik öğretmeni; Veri kaynağını ise T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Müzik Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) kitabındaki ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımları oluşturmaktadır.

Tablo 4. *Araştırmanın Katılımcı Grubunda Yer Alan Müzik Öğretmenlerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler*

Özellikler	Yaş Aralığı	f	%
Yaş	20-25	1	3
	25-30	1	3
	30-35	8	23
	35-40	13	37
	40 üzeri	12	34
	Toplam	35	100
Cinsiyet	Kadın	23	66
	Erkek	12	34
	Toplam	35	100
Mezun olunan lisans programı türü	Eğitim Fakültesi	16	46
	Güzel Sanatlar Fakültesi	17	49
	Konservatuvar	2	6
	Toplam	35	100
Mesleki süre	1-5 yıl	2	6
	5-10 yıl	15	43
	10-15 yıl	11	31
	15-20 yıl	4	11
	20 üzeri	3	9
	Toplam	35	100

Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin demografik özellikleri incelendiğinde, yaş aralığı bakımından öğretmenlerin %3'ünün 20-25 yaş, %3'ünün 25-30 yaş, %23'ünün 30-35 yaş, %37'sinin 35-40 yaş, %34'ünün 40 yaş üzeri katılımcı olduğu görülmektedir. Cinsiyet dağılımına bakıldığında, katılımcıların %66'sı kadın, %34'ü erkektir. Mezun olunan lisans programı türüne göre katılımcıların %46'sı Eğitim Fakültesi, %49'u Güzel Sanatlar Fakültesi, %6'sı Konservatuvar mezunudur. Mesleki deneyim süresi açısından ise katılımcıların %6'sının 1-5 yıl, %43'ünün 5-10 yıl, %31'inin 10-15 yıl, %11'inin 15-20 yıl, %9'unun 20 yıl ve üzerinde mesleki deneyime sahip oldukları görülmektedir.

Veri Toplama Teknikleri ve Araçları

Bu araştırmada iki tür veri toplama tekniği ve bu tekniklere dayalı veri toplama araçları kullanılmıştır. Araştırmanın görüşme tekniği deseni boyutunda veri toplama aracı olarak, ortaokul beşinci sınıf müzik öğretim programı kazanımlarının sınıf düzeyi açısından uygunluğu, kazanımların gerçekleşme ve ölçülme durumları gibi görüşlerini belirlemek için müzik dersi öğretmenlerine uygulanan “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” (Ek1) kullanılmıştır. Doküman inceleme deseni boyutundaki veri toplama aracı olarak ise alan uzmanı akademisyenlere uygulanan, ortaokul beşinci sınıf müzik öğretim programı kazanımlarının Bloom taksonomisi'ne göre dağılımını belirlemek için “Kazanımları Öğrenme Alanlarına Göre Sınıflandırma Formu” (Ek 2) ve kazanımların hangilerinin Türk müziğine yönelik olduğunu belirlenmek için “Türk Müziği Kazanımlarını Belirleme Formu” (Ek 3) kullanılmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarından olan “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu”, araştırmacı tarafından ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programındaki Türk müziği kazanımlarına yönelik müzik öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Görüşme formunun oluşturulmasında öncelikle alan yazın incelenerek, sorularda çeşitlilik sağlanmaya çalışılmış ve bu doğrultuda soru havuzu oluşturulmuştur. Soru havuzundaki sorular, alan uzmanı akademisyenlere sunulmuş ve “araştırmanın amacına uygunluğu ve anlaşılabilirliği” gibi ölçütlere göre değerlendirmeleri istenmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formundaki görüşme sorularının araştırmanın amacına uygunluğu ve geçerliğini belirlemek için görüşlerine başvurulmuş uzman akademisyenlere “Uzman Görüşü Alma Formu (Kazanımlara Yönelik Öğretmen Görüşlerini Belirlemede Kullanılacak Sorulara İlişkin)” form uygulanmıştır. Alınan geri bildirimler doğrultusunda “Kazanımlara Yönelik Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” nun araştırmanın amacına uygun ve geçerli form olduğu belirlenmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formunda şu sorular yer almaktadır:

Müzik dersi ortaokul beşinci sınıf öğretim programındaki Türk müziği kazanımlarını;

- “Sınıf düzeyi açısından uygun oluşunu nasıl değerlendiriyorsunuz?”
- “Hedef davranış açısından açık ve anlaşılır oluşunu nasıl değerlendiriyorsunuz?”
- “Hedef davranış açısından önemini nasıl değerlendiriyorsunuz?”
- “Hedef davranış açısından gerçekleşme durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?”
- “Hedef davranış açısından ölçülebilirlik durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?”

Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarını Öğrenme Alanlarına Göre Sınıflandırma Formu

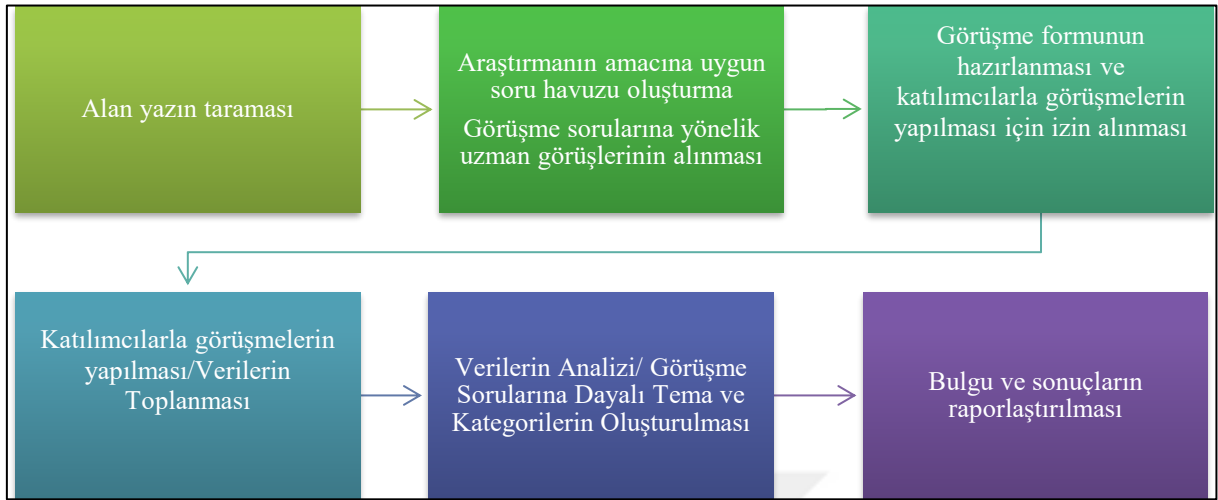
Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarından ikincisi olan “Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarını Öğrenme Alanlarına Göre Sınıflandırma Formu”, araştırmacı tarafından ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programındaki kazanımlar içerisinde Türk müziği kazanımlarını ve bu kazanımların bilişsel, duyuşsal ve devinimsel alanlara yönelik dağılımlarını uzman akademisyenlerin görüşlerine dayalı olarak belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Süreç

Bu bölümde, araştırma sürecinde gerçekleştirilen eylemler açıklanmaktadır. Araştırma süreci, görüşme ve doküman inceleme süreci öncesinde planlama ve görüşme ve doküman

inceleme esnasında yapılan işlemler olmak üzere iki aşamada tamamlanmış, gerekli açıklamalar Şekil 2’de ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Şekil 2. Araştırma Sürecinin Aşamaları

Şekil 2 (Kanber, 2024).

Süreç Aşaması: Alan yazın taraması yapıldıktan sonra, araştırmanın amacına uygun soru havuzu oluşturulmuş ve bu sorulara yönelik uzman görüşleri alınmıştır. Görüşme formu hazırlandıktan sonra katılımcılarla görüşmelerin yapılması için yetkili kurumlardan gerekli izinler alınmıştır. Gerekli izinler alındıktan sonra araştırmanın katılımcı grubu ile görüşmeler yapılmış ve araştırmanın verileri toplanmıştır. Araştırma verileri uygun teknikler ile analiz edilerek görüşme sorularına dayalı tema ve kategoriler oluşturulmuştur. Son aşamada ise araştırmanın bulguları oluşturulmuş ve bu bulgulara dayalı sonuçlar raporlaştırılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde, içerik analizi ve betimsel analiz olmak üzere iki farklı veri analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programındaki Türk müziği kazanımlarının Bloom Taksonomisi’ne göre sınıflandırılması boyutunda içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi, yazılı ve sözlü materyallerin sistematik bir şekilde incelenerek sözel verilerin nicel verilere dönüştürülmesi sürecidir (Balcı, 2009). Ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programındaki Türk müziği kazanımlarına yönelik müzik öğretmenleriyle yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin analizinde ise betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analiz, araştırmada elde edilen verilerin daha önce belirlenen temalara göre özetlenip yorumlanmasıdır (Şimşek & Yıldırım, 2011).

Etik işlemler

Araştırmanın izni (Ek-4), Atatürk Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Başkanlığından alınmıştır (01.11.2023 tarihli ve E-37947039-050.02.04-2300353479 sayılı belge).

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırma sürecinde çeşitli geçerlik ve güvenlik önlemleri alınmıştır. Bu süreçte uygulanan geçerlik ve güvenlik önlemleri Topu vd. (2013) tarafından belirtilen geçerlik ve güvenlik önlemleri dikkate alınmıştır.

- Araştırmanın sınırlıkları belirtilmiştir.
- Araştırmanın yöntem ve modeli ayrıntılı açıklanmıştır.
- Araştırmada kullanılan veri toplama araçları ve süreçleri ayrıntılı açıklanmıştır.
- Araştırmada kullanılan veri analiz teknikleri ve analiz süreci ayrıntılı açıklanmıştır.
- Araştırma verileri arasında tutarlılık kontrol edilmiştir.
- Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının geliştirilmesinde uzman görüşlerine baş vurulmuştur.
- Araştırmada kullanılan analiz sürecinde uzman görüşlerine baş vurulmuştur.
- Araştırmadaki katılımcı grubun özellikleri ve seçim şekli ayrıntılı açıklanmıştır.
- Katılımcılara, araştırmanın amacı ve süreci hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
- Katılımcıların, gönüllülük esasına dayalı olarak araştırmaya katılımı sağlanmıştır.
- Araştırmanın uygulama aşamasından önce pilot çalışmalar yapılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular

Bu bölümde, müzik dersi öğretim programında yer alan ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımlarının Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmesi ve bu kazanımlara yönelik öğretmen görüşlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bulgulara kaynaklık eden veriler arasında yer alan ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımları, “Dinleme-Söyleme”, “Müziksel Algı ve Bilgilenme”, “Müziksel Yaratıcılık” ve “Müzik Kültürü” başlıkları altında Bloom taksonomisi'ne göre ayrı ayrı incelenmiş ve “Bilişsel”, “Duyuşsal” ve “Devinişsel” olarak sınıflandırılmıştır. Genel kazanımlar içerisinde yer alan Türk müziği kazanımları ayrıca sınıflandırılmış ve bu sınıflandırmalar tablolar halinde sunulmuştur. Türk müziği kazanımlarına yönelik öğretmen görüşleri ise içerik analizi yapılarak tema, kategori ve çeşitli kodlara dayalı olarak açıklanmıştır.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Dinleme-Söyleme’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 5. Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının “Dinleme-Söyleme” Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Dağılımı

Mü. 5. A. Dinleme-Söyleme Alanındaki Kazanımlar		Taksonomik sınıflandırma		
Kazanım ismi		Bilişsel	Duyuşsal	Devinişsel
	İstiklâl Marşı'nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.	-	x	-
	Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.	-	-	x
	Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.	-	x	-
	Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.	-	-	x
	Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.	x	-	-
	Müzik çalışmalarını sergiler.	-	-	x
Toplam		1	2	3

Tablo 5 incelendiğinde, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi “Dinleme-Söyleme” öğrenme alanındaki toplam kazanım sayısının altı adet olduğu, bu kazanımların bilişsel alanda bir adet, duyuşsal alanda iki adet ve devinişsel alanda üç adet olduğu görülmektedir. Bu kazanımlardan

“Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.” kazanımının bilişsel alanda; “İstiklâl Marşı’nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.” ve “Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.” kazanımlarının duyuşsal alanda; “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.”, “Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.” ve “Müzik çalışmalarını sergiler.” kazanımlarının ise devinişsel alanda olduğu tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müziksel Algı ve Bilgilenme’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 6. Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Müziksel Algı ve Bilgilenme Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Dağılımı

Mü. 5. B. Müziksel Algı ve Bilgilenme Alanındaki Kazanımlar			
	Taksonomik sınıflandırma		
	Bilişsel	Duyuşsal	Devinişsel
Kazanım ismi			
Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.	x	-	-
Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.	x	-	-
Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.	x	-	-
Müzikteki ses yüksekliklerini dizek üzerinde gösterir.	x	-	-
Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.	x	-	-
Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.	x	-	-
Sesin oluşumunu açıklar.	x	-	-
Toplam	7	-	-

Tablo 6 incelendiğinde, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi “Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanındaki toplam kazanım sayısının yedi adet olduğu ve bu kazanımların tümünün bilişsel alanda olduğu görülmektedir. Bu kazanımların, “Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.”, “Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.”, “Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.”, “Müzikteki ses yüksekliklerini dizek üzerinde gösterir.”, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.”, “Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.” ve “Sesin oluşumunu açıklar.” şeklindeki kazanımlar olduğu tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müziksel Yaratıcılık’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 7. Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Müziksel Yaratıcılık Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Dağılımı

Mü. 5. C. Müziksel Yaratıcılık Alanındaki Kazanımlar		Taksonomik sınıflandırma		
Kazanım ismi		Bilişsel	Duyuşsal	Devinişsel
	Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	-	x	-
	Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.	-	-	x
	Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.	-	-	x
	Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	-	-	x
	Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.	-	-	x
	Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.	x	-	-
	Toplam	1	1	4

Tablo 7 incelendiğinde, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanındaki toplam kazanım sayısının altı adet olduğu; bu kazanımların bilişsel alanda bir, duyuşsal bir ve devinişsel alanda dört adet olduğu görülmektedir. Bu kazanımlardan “Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.” kazanımının bilişsel alanda; “Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.” kazanımının duyuşsal alanda; “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.”, “Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.”, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” ve “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımlarının ise devinişsel alanda olduğu tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müzik Kültürü’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 8. Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Müzik Kültürü Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Dağılımı

Mü. 5. D. Müzik Kültürü Alanındaki Kazanımlar		Taksonomik sınıflandırma		
Kazanım ismi		Bilişsel	Duyuşsal	Devinişsel
	İstiklâl Marşı’nın tarihsel sürecini millî ve manevi değerlerle ilişkilendirir.	x	-	-
	Bireysel müzik arşivini oluşturur.	-	x	-
	Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.	-	x	-
	Atatürk’ün müziğe verdiği önemi araştırır.	-	x	-
	Toplam	1	3	-

Tablo 8 incelendiğinde, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi “Müzik Kültürü” öğrenme alanındaki toplam kazanım sayısının dört adet olduğu; bu kazanımların bilişsel alanda bir, duyuşsal alanda üç adet olduğu, devinişsel alanda ise kazanım olmadığı görülmektedir. Bu kazanımlardan “İstiklâl Marşı’nın tarihsel sürecini millî ve manevi değerlerle ilişkilendirir.” kazanımının bilişsel alanda; “Bireysel müzik arşivini oluşturur.”, “Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.” ve “Atatürk’ün müziğe verdiği önemi araştırır.” kazanımlarının duyuşsal alanda olduğu tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Bilişsel Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 9. Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Bilişsel Alan Basamaklarına Göre Dağılımı

Kazanım ismi	Bilişsel alan basamakları					
	Bilgi	Kavrama	Uygulama	Analiz	Sentez	Değerlendirme
Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.	-	x	-	-	-	-
Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.	x	-	-	-	-	-
Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.	-	-	x	-	-	-
Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.	-	-	x	-	-	-
Müzikteki ses yüksekliklerini dizek üzerinde gösterir.	x	-	-	-	-	-
Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.	-	-	x	-	-	-
Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.	-	-	x	-	-	-
Sesin oluşumunu açıklar.	x	-	-	-	-	-
Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.	-	-	x	-	-	-
İstiklâl Marşı’nın tarihsel sürecini millî ve manevi değerlerle ilişkilendirir.	-	-	x	-	-	-
Bireysel müzik arşivini oluşturur.	-	-	x	-	-	-
Toplam	3	1	7	-	-	-

Tablo 9’daki ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımlarının bilişsel alan basamaklarına göre dağılımı incelendiğinde, niceliksel olarak bu alanda toplam 11 adet kazanım olduğu görülmektedir. Bu kazanımların bilişsel alan basamaklarına göre dağılımının ise “Bilgi” basamağında “Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.”, “Müzikteki ses yüksekliklerini dizek üzerinde gösterir.” ve “Sesin oluşumunu açıklar.”; “Kavrama” basamağında “Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.”; “Uygulama” basamağında “Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.”, “Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.”, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.”, “Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.”, “Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim

teknolojilerinden yararlanır.”, “İstiklâl Marşı’nın tarihsel sürecini millî ve manevi değerlerle ilişkilendirir.” ve “Bireysel müzik arşivini oluşturur.” şeklinde kazanımların olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, “Analiz”, “Sentez” ve “Değerlendirme” basamaklarında kazanım olmadığı görülmektedir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Duyuşsal Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 10. Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Duyuşsal Alan Basamaklarına Göre Dağılımı

Kazanım ismi	Duyuşsal alan basamakları				
	Alma	Tepki Verme	Değer Verme	Örgütlenme	Kişilik Haline Getirme
İstiklâl Marşı’nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.	-	-	x	-	-
Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.	-	-	x	-	-
Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	-	x	-	-	-
Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.	-	-	-	x	-
Atatürk’ün müziğe verdiği önemi araştırır.	-	-	x	-	-
Toplam	-	1	3	1	-

Tablo 10’daki ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımlarının duyuşsal alan basamaklarına göre dağılımı incelendiğinde, niceliksel olarak bu alanda toplam beş adet kazanım olduğu görülmektedir. Bu kazanımların duyuşsal alan basamaklarına göre dağılımın ise “Alma” basamağında kazanım olmadığı; “Tepki Verme” basamağında “Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.” kazanımının olduğu; “Değer Verme” basamağında “İstiklâl Marşı’nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.” ve “Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.” kazanımlarının olduğu; Örgütlenme basamağında “Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.” kazanımının olduğu; “Kişilik Haline Getirme” basamağına yönelik kazanım olmadığı tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Devinişsel Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 11. Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Devinişsel Alan Basamaklarına Göre Dağılımı

Kazanım ismi	Devinişsel alan basamakları					
	Algılama/uyarılma	Kurulma/Hazırlık	Kılavuzla Yapma	Beceri Haline Getirme	Uyum/Adaptasyon	Yaratma
Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.	-	-	-	x	-	-
Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.	-	-	-	-	x	-
Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.	-	-	-	-	x	-
Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.	-	-	-	-	-	x
Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.	-	-	-	-	x	-
Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	-	-	-	-	-	x
Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.	-	-	-	-	x	-
Toplam	-	-	-	1	4	2

Tablo 11’deki ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımlarının devinişsel alan basamaklarına göre dağılımı incelendiğinde, niceliksel olarak bu alanda toplam yedi adet kazanım olduğu görülmektedir. Bu kazanımların devinişsel alan basamaklarına göre dağılımın ise “Algılama/Uyarılma”, “Kurulma/Hazırlık” ve “Kılavuzla Yapma” basamaklarında kazanım olmadığı; “Beceri Haline Getirme” basamağında “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” “Uyum/Adaptasyon” basamağında “Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.”, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.”, “Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.” ve “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.”; “Yaratma” basamağında “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” ve “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımlarının olduğu tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları İçerisinde Türk Müziği Kazanımlarının Oranı Nedir?” Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 12. Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları İçerisinde Türk Müziği Kazanımlarının Oranı

Öğrenme Alanları ve Kazanım isimleri		Genel Kazanım Sayısı (f)	Türk Müziği Kazanım Sayısı (f)	Türk Müziği Kazanımlarının Oranı (%)
Dinleme- Söyleme Alanı				
1	İstiklâl Marşı’nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.	x	-	
2	Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.	-	x	
3	Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.	x	-	
4	Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.	x	-	
5	Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.	-	x	
6	Müzik çalışmalarını sergiler.	x	-	
Dinleme- Söyleme Alanındaki Toplam Kazanım Sayısı		6	2	%33
Müziksel Algı ve Bilgilenme Alanı				
1	Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.	x	-	
2	Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.	x	-	
3	Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.	x	-	
4	Müzikteki ses yüksekliklerini dizek üzerinde gösterir.	x	-	
5	Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.	-	x	
6	Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.	x	-	
7	Sesin oluşumunu açıklar.	x	-	
Müziksel Algı ve Bilgilenme Alanındaki Toplam Kazanım Sayısı		7	1	%14
Müziksel Yaratıcılık Alanı				
1	Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	x	-	
2	Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.	-	x	
3	Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.	x	-	
4	Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	-	x	
5	Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.	-	x	
6	Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.	x	-	
Müziksel Yaratıcılık Alanındaki Toplam Kazanım Sayısı		6	3	%50
Müzik Kültürü Alanı				
1	İstiklâl Marşı’nın tarihsel sürecini millî ve manevî değerlerle ilişkilendirir.	x	-	
2	Bireysel müzik arşivini oluşturur.	x	-	
3	Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.	x	-	
4	Atatürk’ün müziğe verdiği önemi araştırır.	x	-	
Müziksel Kültürü Alanındaki Toplam Kazanım Sayısı		4	-	%0
Genel toplam kazanım sayısına göre Türk müziği kazanımlarının oranı		23	6	%26

Tablo 12 incelendiğinde, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımlarının 23 adet olduğu ve bu kazanımlardan altı adetinin Türk müziğine yönelik olduğu görülmektedir. Türk müziğine yönelik kazanımların öğrenme alanlarına göre oransal dağılımının ise “Dinleme-Söyleme” öğrenme alanındaki genel kazanım sayısının altı adet, bu alandaki Türk müziği kazanım sayısının iki (%33) adet olduğu ve bu kazanımların “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.”, ve “Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.” şeklindeki kazanımlar olduğu tespit edilmiştir. “Müziksel Algı ve Bilgilenme” alanında yedi adet kazanım olduğu, bu alanda Türk müziğine yönelik kazanım sayısının bir (%14) adet olduğu ve bu kazanımların “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder” şeklindeki kazanımlar olduğu tespit edilmiştir. “Müziksel Yaratıcılık” alanındaki genel kazanım sayısının altı adet, bu alandaki Türk müziği kazanım sayısının üç (%50) adet olduğu ve bu kazanımların “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir”, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” ve “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” şeklindeki kazanımlar olduğu tespit edilmiştir. “Müzik Kültürü” alanındaki genel kazanım sayısının ise dört adet, bu alandaki Türk müziği kazanım sayısının (%0) olmadığı tespit edilmiştir. Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi toplam kazanım sayısı (23 adet) içerisindeki Türk müziğine yönelik kazanımların (altı adet) oranının %26 olduğu belirlenmiştir.

Türk müziğine yönelik kazanımlar, 2018 müzik dersi öğretim programında yer alan ortaokul beşinci sınıf kazanımlarının açıklamalarında yer alan ifadelerle gerekçelendirilerek belirlenmiştir. Bu duruma örnek olarak “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının açıklamasında yer alan “*5/8’lik, 7/8’lik ve 9/8’lik aksak ölçüler/usuller kulaktan öğretme yöntemi ile verilmelidir*” ya da “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının açıklamasında yer alan “*7/8 ve 9/8’lik aksak ölçüler/usuller ile sınırlandırılmalı ve bu usuller hissettirilerek verilmelidir.*” açıklamaları gösterilebilir.

“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Sınıf Düzeyine Uygun Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Bulgular

Bulguların bu bölümünde, Türk müziği kazanımlarına yönelik müzik öğretmenlerinin görüşleri yer almaktadır. Öğretmen görüşlerine yönelik yapılan içerik analizi tema, alt tema ve kategorilere göre sınıflandırılarak tablolar şeklinde sunulmuştur.

Araştırmanın Ana Teması “Kazanımların eğitim-öğretim sürecine uygunluğu”

Araştırmanın ana teması “Kazanımların eğitim-öğretim sürecine uygunluğu” şeklinde oluşturulmuştur. Bu ana tema kazanımların “Sınıf düzeyi açısından uygunluğu”, “Açık ve anlaşılır oluşu”, “Öğretim programı açısından önemi”, “Gerçekleşme durumu” ve “Ölçülebilme

durumu”na yönelik alt temalardan oluşmaktadır. Aşağıda müzik öğretmenlerine sorulan sorulardan alınan yanıtlara göre oluşturulan alt tema ve kategori ve kodlar yer almaktadır.

“Kazanımların Sınıf Düzeyi Açısından Uygunluğu” Alt Temasına Yönelik Bulgular

“Kazanımların sınıf düzeyi açısından uygunluğu” alt temasında ortaokul beşinci sınıf müzik öğretim programında yer alan Türk müziğine yönelik kazanımlar olarak belirlenen “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.”, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.”, “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.”, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” ve “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” şeklindeki kazanımların sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik öğretmen görüşleri değerlendirilmiştir.

Tablo 13. “Farklı Ritmik Yapıdaki Ezgileri Seslendirir.” Kazanımının Sınıf Düzeyi Açısından Uygunluğuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Uygun	ö7, ö9, ö11, ö12, ö13, ö18, ö19, ö20, ö22, ö27, ö29, ö31, ö32, ö34, ö35	15
Kısmen uygun	ö1, ö2, ö3, ö4, ö5, ö6, ö8, ö10, ö14, ö16, ö17, ö21, ö23, ö24, ö25, ö26, ö28, ö30, ö33.	19
Uygun değil	ö6	1

Tablo 13 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik “Uygun” (f=15); “Kısmen uygun” (f=19) ve “Uygun değil” (f=1) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından uygunluğuna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Sınıf düzeyi açısından sorun yaşanmadan kazanım işleniyor.” ö9

“Biraz daha sade olabilir. Yabancı terimler akılda kalmıyor.” ö2

“Öğrenciler teknik olarak algılamıyorlar.” ö6

Tablo 14. “Müziklerde Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.” Kazanımının Sınıf Düzeyi Açısından Uygunluğuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Uygun	ö1, ö3, ö5, ö6, ö11, ö12, ö16, ö17, ö20, ö21, ö24, ö25, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	19
Uygun değil	ö2, ö4, ö7, ö8, ö9, ö10, ö13, ö14, ö15, ö18, ö19, ö22, ö23, ö26, ö27, ö28	16

Tablo 14 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik “Uygun” (f=19); ve “Uygun değil” (f=16) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından uygunluğuna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Farklı veya çeşitli enstrümanlarla kazanımı işleyip dönüt aldığım için kazanım uygundur.” ö24

“Sınıf seviyesine uygun değil. Hazırbulunuşluk yok 6 ve 7. Sınıf seviyeleri için daha uygun olduğunu düşünüyorum.” ö28

Tablo 15. *“Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbını Seslendirir.” Kazanımının Sınıf Düzeyine Uygunluğuna Yönelik Öğretmen Görüşleri*

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Uygun	ö3, ö5, ö6, ö7, ö12, ö13, ö15, ö16, ö22, ö23, ö27, ö30, ö32, ö33, ö34	15
Uygun değil	ö1, ö2, ö4, ö8, ö9, ö10, ö11, ö14, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö24, ö25, ö26, ö28, ö29, ö31, ö35	20

Tablo 15 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik “Uygun” (f=15); ve “Uygun değil” (f=20) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından uygunluğuna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Ritim kalıplarını kolay öğreniyorlar.” ö5

“Öğrencilerin hazırbulunuşluk seviyesi dikkate alındığında bu kazanımın verilmesi uygun değildir. 6. Sınıf için daha uygun.” ö4

Tablo 16. *“Müziklere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.” Kazanımının Sınıf Düzeyine Uygunluğuna Yönelik Öğretmen Görüşleri*

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Uygun	ö2, ö5, ö9, ö12, ö15, ö16, ö22, ö23, ö27, ö30, ö31, ö34	12
Uygun değil	ö1, ö3, ö4, ö6, ö7, ö8, ö10, ö11, ö13, ö14, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö24, ö25, ö26, ö28, ö29, ö32, ö33, ö35	23

Tablo 16 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik “Uygun” (f=12); ve “Uygun değil” (f=23) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından uygunluğuna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Sınıf düzeyine uygun basit şarkılar basit ezgiler ve basit ritim kalıpları kullanarak bu kazanımı uyguluyorum. Gösterip yaptırma tekniğini kullanarak öğrendiği ritmin içerisine bir şey katmasını istiyorum.” ö9

“Öğrencilerin hazırbulunuşluk seviyesi dikkate alındığından bu kazanımın verilmesi uygun değildir. 6 ve 7. sınıf için daha uygun bir kazanımdır.” ö4

Tablo 17. “Farklı Ritmik Yapıdaki Müziklere Uygun Hareket Eder.” Kazanımının Sınıf Düzeyine Uygunluğuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Uygun	ö1, ö3, ö4, ö5, ö6, ö7, ö8, ö9, ö10, ö11, ö12, ö13, ö14, ö15, ö16, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	34
Uygun değil	ö2	1

Tablo 17 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik “Uygun” (f=34); ve “Uygun değil” (f=1) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından uygunluğuna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Uygun. Kazanımı severek işliyoruz horon vb. şarkı ve türkölere eşlik etmeye çabalıyorlar.” ö1

“Sınıf seviyesine uygun bulmuyorum.” ö2

Tablo 18. Müzik Öğretmenlerinin Ortaokul Beşinci Sınıf Kazanımlarını Sınıf Düzeyine Uygun Bulma Durumlarına Yönelik Genel Tablo

Kazanım ismi	Kazanımın uygunluk durumu		
	Uygun	Kısmen uygun	Uygun değil
Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir	15	19	1
Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder	19	-	16
Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir	15	-	20
Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder	12	-	23
Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder	34	-	1

Tablo 18’deki müzik öğretmenlerinin ortaokul beşinci sınıf kazanımlarını sınıf düzeyine uygun bulma durumları oranlarının dağılımı incelendiğinde, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Uygun”(f=15), “Kısmen uygun”(f=19) ve “Uygun değil” (f=1); “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Uygun” (f=19); ve “Uygun değil” (f=16); “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Uygun” (f=15); ve “Uygun değil” (f=20); “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Uygun” (f=12); ve “Uygun değil” (f=23); “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Uygun” (f=34); ve “Uygun değil” (f=1); yönünde olduğu görülmektedir.

Tabloda yer alan bilgilere dayalı olarak “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder” kazanımının öğretmen görüşlerine göre sınıf düzeyi açısından en uygun (f=34), “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder” kazanımının ise en az uygun (f=12) kazanım olarak değerlendirildiği söylenebilir.

“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Açık ve Anlaşılır Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Bulgular

“Kazanımların Açık ve Anlaşılabilirliği” Alt Temasına Yönelik Bulgular

“Kazanımların açık ve anlaşılır oluşu” alt temasında ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programındaki Türk müziğine yönelik kazanımların açık ve anlaşılır oluşuna yönelik öğretmen görüşleri değerlendirilmiştir.

Tablo 19. “Farklı Ritmik Yapıdaki Ezgileri Seslendirir” Kazanımının Açık ve Anlaşılır Olma Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Açık ve anlaşılır	ö1, ö2, ö3, ö4, ö5, ö7, ö8, ö9, ö10, ö11, ö12, ö13, ö14, ö15, ö16, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	34
Açık ve anlaşılır değil	ö6	1

Tablo 19 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=34); ve “Açık ve anlaşılır değil” (f=1) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından açık ve anlaşılır oluşuna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Açık ve anlaşılır. Öğrencilerden olumlu yönde dönüt alıyoruz.” ö8

“Açık ve anlaşılır değil nedeni ise müfredattaki parçalar çocuklara uzak bildiği eserler değil.” ö6

Tablo 20. “Müziklerde Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.” Kazanımının Açık ve Anlaşılır Olma Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Açık ve anlaşılır	ö1, ö2, ö3, ö4, ö5, ö6, ö7, ö8, ö9, ö10, ö11, ö12, ö14, ö16, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	33
Açık ve anlaşılır değil	ö13, ö15	2

Tablo 20 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=33); ve “Açık ve anlaşılır değil” (f=2) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından açık ve anlaşılır oluşuna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Açık ve anlaşılır.” ö1

“Anlaşılır değil. Aynı ritimde devam eden eserlerde sorun yaşanmıyor. Ama ritim değişince algılamaları zor oluyor.” ö15

Tablo 21. “Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbını Seslendirir.” Kazanımının Açık ve Anlaşılır Olma Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Açık ve anlaşılır	ö1, ö2, ö3, ö5, ö6, ö7, ö8, ö10, ö11, ö12, ö13, ö14, ö15, ö16, ö17, ö19, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	32
Açık ve anlaşılır değil	ö4, ö9, ö18	3

Tablo 21 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=32); ve “Açık ve anlaşılır değil” (f=3) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından açık ve anlaşılır oluşuna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Açık ve anlaşılır.” ö8

“Açık ve anlaşılır değildir.” ö4

Tablo 22. “Müziklere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.” Kazanımının Açık ve Anlaşılır Olma Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Açık ve anlaşılır	ö1, ö2, ö3, ö5, ö6, ö7, ö9, ö10, ö11, ö12, ö14, ö15, ö16, ö17, ö18, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	31
Açık ve anlaşılır değil	ö4, ö8, ö13, ö19	4

Tablo 22 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=31); ve “Açık ve anlaşılır değil” (f=4) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından açık ve anlaşılır oluşuna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Açık ve anlaşılır.” ö1

“Açık ve anlaşılır değildir. Bu sınıf seviyesine hitap etmiyor.” ö4

Tablo 23. “Farklı Ritmik Yapıdaki Müziklere Uygun Hareket Eder.” Kazanımının Açık ve Anlaşılır Olma Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Açık ve anlaşılır	ö1, ö2, ö3, ö4, ö5, ö6, ö7, ö8, ö9, ö10, ö11, ö12, ö13, ö14, ö15, ö16, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	35

Tablo 23 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=35); yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından açık ve anlaşılır oluşuna ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Açık ve anlaşılır.” ö1

Tablo 24. Müzik Öğretmenlerinin Ortaokul Beşinci Sınıf Kazanımlarını Açık ve Anlaşılır Bulma Durumlarına Yönelik Genel Tablo

Kazanım ismi	Açık ve anlaşılır	Açık ve anlaşılır değil
Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir	34	1
Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder	33	2
Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir	32	3
Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder	31	4
Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder	35	-

Tablo 24 incelendiğinde, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Açık ve anlaşılır” (f=34), “Açık ve anlaşılır değil” (f=1); “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=33), “Açık ve anlaşılır değil” (f=2); “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=32), “Açık ve anlaşılır değil” (f=3); “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=31), “Açık ve anlaşılır değil” (f=4); “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=35); yönünde olduğu görülmektedir.

Tabloda yer alan bilgilere dayalı olarak “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder” kazanımın öğretmen görüşlerine göre açık ve anlaşılabilirlik açısından en uygun (f=35), “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının ise açık ve anlaşılabilirlik açısından en az uygun (f=31) kazanım olarak değerlendirildiği söylenebilir.

“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Öğretim Programı Açısından Önemli Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Bulgular

“Kazanımların Öğretim Programı Açısından Önemi” Alt Temasına Yönelik Bulgular

“Kazanımların öğretim açısından önemi” alt temasında ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan Türk müziğine yönelik kazanımların öğretim programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşleri değerlendirilmiştir.

Tablo 25. “Farklı Ritmik Yapıdaki Ezgileri Seslendirir.” Kazanımının Öğretim Programı Açısından Öneme Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Önemli	ö2, ö3, ö4, ö5, ö7, ö8, ö9, ö10, ö11, ö12, ö13, ö14, ö15, ö16, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö34, ö35	32
Önemli değil	ö1, ö6, ö33	3

Tablo 25 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının öğretim programı açısından öneme yönelik “Önemli” (f=32); ve “Önemli değil” (f=3) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından öneme ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Müzikte farklı ritim yapıların olduğunu öğrenip tanımasına olanak sağlıyor.” ö9

“Aksak usulleri algılamakta güçlük çekiyorlar.” ö1

Tablo 26. “Müziklerde Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.” Kazanımının Öğretim Programı Açısından Öneme Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Önemli	ö1, ö2, ö3, ö4, ö5, ö6, ö7, ö8, ö9, ö10, ö11, ö12, ö14, ö15, ö16, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö22, ö24, ö25, ö26, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34 ö35	31
Önemli değil	ö13, ö23, ö27, ö28,	4

Tablo 26 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının öğretim programı açısından öneme yönelik “Önemli” (f=31); ve “Önemli değil” (f=4) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından öneme ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Ritim duygularını geliştirip ve müzikal olarak bir şarkıya uyum sağlayabiliyorlar.” ö1

“Hedef davranış açısından öğrenciye katkısı olmayacağını düşünüyorum daha somut ve basit kazanıma dönüştürülebilir.” ö13

Tablo 27. “Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbını Seslendirir.” Kazanımının Öğretim Programı Açısından Öneme Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Önemli	ö3, ö5, ö6, ö7, ö9, ö12, ö15, ö16, ö18, ö22, ö23, ö26, ö27, ö30, ö32, ö33, ö34, ö35	18
Önemli değil	ö1, ö2, ö4, ö8, ö10, ö11, ö13, ö14, ö17, ö19, ö20, ö21, ö24, ö25, ö28, ö29, ö31	17

Tablo 27 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının öğretim programı açısından öneme yönelik “Önemli” (f=18); ve “Önemli değil” (f=17) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından öneme ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Dinlediği eserlerde ritim kalıplarını ayırt etme açısından ve eşlik etme açısından önemli.” ö5

“Hazırbulunuşluk seviyesi dikkate alındığından bu kazanımın verilmesi uygun değildir. 6. Sınıf için daha uygun.” ö4

Tablo 28. “Müziklere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.” Kazanımının Öğretim Programı Açısından Öneme Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Önemli	ö2, ö5, ö10, ö11, ö12, ö13, ö15, ö16, ö19, ö22, ö23, ö26, ö27, ö30, ö31, ö34	16
Önemli değil	ö1, ö3, ö4, ö6, ö7, ö8, ö9, ö14, ö17, ö18, ö20, ö21, ö24, ö25, ö28, ö29, ö32, ö33, ö35	19

Tablo 28 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının öğretim programı açısından öneme yönelik “Önemli” (f=16); ve “Önemli değil” (f=19) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından öneme ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Ritim duygularını geliştiriyor, derse ilgilerini artırıyor.” ö9

“Öğrencilerin teorik bilgisi olmadığı için kendi oluşturacakları ritim kalıbı bu yaşa göre ve hazırbulunuşluk durumuna göre uygun değil.” ö4

Tablo 29. “Farklı Ritmik Yapıdaki Müziklere Uygun Hareket Eder.” Kazanımının Öğretim Programı Açısından Öneme Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Önemli	ö1, ö3, ö4, ö5, ö6, ö7, ö8, ö9, ö10, ö11, ö12, ö13, ö14, ö15, ö16, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	34
Önemli değil	ö2	1

Tablo 29 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının öğretim programı açısından öneme yönelik “Önemli” (f=34); ve “Önemli değil” (f=1) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. . Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından öneme ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Önemli. Neden? müzikal zenginlik ve farklı ritmik yapılar görür, farklı yörelere ait kültürel zenginlikleri tanır.” ö1

“Uygulanabilirliği az olduğundan önemi gerçekleşmemektedir.” ö2

Tablo 30. Müzik Öğretmenlerinin Ortaokul Beşinci Sınıf Kazanımlarını Öğretim Programı Açısından Önemli Bulma Durumlarına Yönelik Genel Tablo

Kazanım ismi	Önemli	Önemli değil
Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir	32	3
Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder	31	4
Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir	18	17
Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder	16	19
Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder	34	1

Tablo 30 incelendiğinde, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının öğretim programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşlerinin “Önemli” (f=32), “Önemli değil” (f=3); “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının öğretim programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşlerinin “Önemli” (f=31), “Önemli değil” (f=4); “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının öğretim programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşlerinin “Önemli” (f=18), “Önemli değil” (f=17); “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının öğretim programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşlerinin “Önemli” (f=16), “Önemli değil” (f=19); “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının öğretim programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşlerinin “Önemli” (f=34), “Önemli değil” (f=1); yönünde olduğu görülmektedir.

Tabloda yer alan bilgilere dayalı olarak “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder” kazanımın öğretmen görüşlerine göre öğretim programı açısından en uygun (f=34), “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder” kazanımının ise öğretim programı açısından en az uygun (f=16) kazanım olarak değerlendirildiği söylenebilir.

“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Gerçekleştirebilir Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Bulgular

“Kazanımların Gerçekleşme Durumu” Alt Temasına Yönelik Bulgular

“Kazanımların gerçekleşme durumu” alt temasında ortaokul beşinci sınıf müzik öğretim programında yer alan Türk müziğine yönelik kazanımların gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşleri değerlendirilmiştir.

Tablo 31. “Farklı Ritmik Yapıdaki Ezgileri Seslendirir.” Kazanımının Gerçekleşme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Gerçekleşir	ö2, ö3, ö4, ö5, ö7, ö8, ö9, ö10, ö11, ö12, ö13, ö15, ö16, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö34, ö35	31
Kısmen gerçekleşir	ö1, ö33	2
Gerçekleşmez	ö6, ö14	2

Tablo 31 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik “Gerçekleşir” (f=31); “Kısmen gerçekleşir” (f=2) ve “Gerçekleşmez” (f=2) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından önemine ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“%90 civarında gerçekleşiyor. Öğrenemeyenlere tekrar yöntemini kullanıyorum.” ö3

“%20 veya %30 anca öğreniyor. Öğrenemeyen öğrencilere ders saati yettiği kadar tekrar yaptırıyorum.” ö1

“Her eserle istenilen hedefi gerçekleştirilemiyorum. Öğrencinin kulağında olması önem arz ediyor. 5.sınıf düzeydeki eserlerin ritmik yapısı basit ve anlaşılabilir olması gerekiyor. Aksak ölçülere yer verilmesini doğru bulmuyorum.” ö14

Tablo 32. “Müziklerde Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.” Kazanımının Gerçekleşme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Gerçekleşir	ö1, ö2, ö3, ö6, ö11, ö12, ö14, ö17, ö20, ö21, ö22, ö24, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	19
Kısmen gerçekleşir	ö5, ö7, ö10, ö15, ö16, ö18, ö23	7
Gerçekleşmez	ö4, ö8, ö9, ö13, ö19, ö25, ö26, ö27, ö28	9

Tablo 32 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik “Gerçekleşir” (f=19); “Kısmen gerçekleşir” (f=7) ve “Gerçekleşmez” (f=9) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından önemine ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“%90 gerçekleşiyor. Öğrenemeyen öğrencilere tekrar yaptırıyorum.” ö1

“%20 veya %30 anca öğreniyor. Öğrenemeyen öğrencilere ders saati yettiği kadar tekrar yaptırıyorum.” ö18

“Kazanım gerçekleşmiyor.” ö8

Tablo 33. “Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbını Seslendirir.” Kazanımının Gerçekleşme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Gerçekleşir	ö3, ö5, ö7, ö12, ö15, ö16, ö22, ö23, ö27, ö30, ö32, ö33, ö34, ö35	14
Kısmen gerçekleşir	ö1, ö2, ö6, ö9, ö11, ö13, ö17, ö18, ö19, ö20, ö25	11
Gerçekleşmez	ö4, ö8, ö10, ö14, ö21, ö24, ö26, ö28, ö29, ö31	10

Tablo 33 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik “Gerçekleşir” (f=14); “Kısmen

gerçekleşir” (f=11) ve “Gerçekleşmez” (f=10) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından önemine ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“%90 gerçekleşiyor. Öğrenemeyene tekrar yaptırıyorum.” ö3

“%30 gerçekleşiyor. Öğrenemeyen öğrencilere tekrar ve gösterip yaptırma tekniğini uyguluyorum.” ö1

“Kazanım gerçekleşmiyor.” ö4

Tablo 34. “Müziklere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.” Kazanımının Gerçekleşme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Gerçekleşir	ö2, ö5, ö9, ö12, ö15, ö16, ö22, ö23, ö27, ö30, ö31, ö34, ö35	13
Kısmen gerçekleşir	ö6, ö14, ö33	3
Gerçekleşmez	ö1, ö3, ö4, ö7, ö8, ö10, ö11, ö13, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö24, ö25, ö26, ö28, ö29, ö32	19

Tablo 34 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik “Gerçekleşir” (f=13); “Kısmen gerçekleşir” (f=3) ve “Gerçekleşmez” (f=19) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından önemine ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Öğrenme %90 oranında gerçekleştirilir. Öğrenemeyenlere akran öğretimi ile derse katma sağlanır.” ö2

“Gerçekleşme durumu çok zayıftır. %20 öğrenebiliyor.” ö14

“Kazanım gerçekleşmiyor.” ö3

Tablo 35. “Farklı Ritmik Yapıdaki Müziklere Uygun Hareket Eder.” Kazanımının Gerçekleşme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Gerçekleşir	ö1, ö3, ö4, ö5, ö6, ö7, ö8, ö9, ö10, ö11, ö12, ö13, ö14, ö15, ö16, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	34
Kısmen gerçekleşir	ö2	1
Gerçekleşmez	-	-

Tablo 35 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik “Gerçekleşir” (f=34); ve “Kısmen gerçekleşir” (f=1) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından önemine ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Kazanım %90 gerçekleşiyor.” ö8

“Çok az sayıda öğrenci ile yapılıyor. %40 oranında gerçekleşiyor.” ö2

Tablo 36. Müzik Öğretmenlerinin Ortaokul Beşinci Sınıf Kazanımlarını Gerçekleşir Bulma Durumlarına Yönelik Genel Tablo

Kazanım ismi	Gerçekleşir	Kısmen Gerçekleşir	Gerçekleşmez
Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir	31	2	2
Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder	19	7	9
Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir	14	11	10
Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder	13	3	19
Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder	34	1	-

Tablo 36 incelendiğinde, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Gerçekleşir”(f=31), “Kısmen gerçekleşir” (f=2) ve “Gerçekleşmez” (f=2); “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Gerçekleşir” (f=19), “Kısmen gerçekleşir”(f=7) ve “Gerçekleşmez” (f=9); “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Gerçekleşir” (f=14), “Kısmen gerçekleşir” (f=11) ve “Gerçekleşmez” (f=10); “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Gerçekleşir” (f=13), “Kısmen gerçekleşir” (f=3) ve “Gerçekleşmez” (f=19); “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Gerçekleşir”(f=34) ve “Kısmen gerçekleşir”(f=1); yönünde olduğu görülmektedir.

Tabloda yer alan bilgilere dayalı olarak “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder” kazanımın öğretmen görüşlerine göre gerçekleşme durumu açısından en uygun (f=34), “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder” kazanımının ise gerçekleşme durumu açısından en az uygun (f=13) kazanım olarak değerlendirildiği söylenebilir.

“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Ölçülebilir Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Bulgular

“Kazanımların Ölçülebilme Durumu” Alt Temasına Yönelik Bulgular

“Kazanımların ölçülebilme durumu” alt temasında ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan Türk müziğine yönelik kazanımların ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşleri değerlendirilmiştir.

Tablo 37. “Farklı Ritmik Yapıdaki Ezgileri Seslendirir.” Kazanımının Ölçülebilme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Ölçülebilir	ö1, ö2, ö3, ö4, ö5, ö6, ö7, ö8, ö9, ö10, ö11, ö12, ö13, ö15, ö16, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	34
Ölçülemez	ö14	1

Tablo 37 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik “Ölçülebilir” (f=34); ve “Ölçülemez” (f=1) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından önemine ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Uygulama yöntemiyle ölçme yapıyorum.” ö2

“Her öğrencinin kişisel yeteneği ve bu yeteneğini sergileme imkanı gözüküyor. Bu yüzden de ölçülmesi sıfıra yakın kazanım gerçekleşmiyor.” ö14

Tablo 38. “Müziklerde Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.” Kazanımının Ölçülebilme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Ölçülebilir	ö1, ö2, ö3, ö5, ö6, ö11, ö12, ö13, ö16, ö17, ö20, ö21, ö22, ö24, ö25, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	23
Ölçülemez	ö4, ö7, ö8, ö9, ö10, ö14, ö15, ö18, ö19, ö23, ö26, ö27	12

Tablo 38 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik “Ölçülebilir” (f=23); ve “Ölçülemez” (f=12) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından önemine ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Uygulama yöntemiyle ölçme yapıyorum.” ö1

“Kazanım gerçekleşmediği için ölçme yapmıyorum.” ö4

Tablo 39. “Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbını Seslendirir.” Kazanımının Ölçülebilme Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Ölçülebilir	ö1, ö3, ö5, ö6, ö7, ö12, ö15, ö16, ö22, ö23, ö26, ö27, ö30, ö32, ö33, ö34, ö35	17
Ölçülemez	ö2, ö4, ö8, ö9, ö10, ö11, ö13, ö14, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö24, ö25, ö28, ö29, ö31	18

Tablo 39 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik “Ölçülebilir” (f=17); ve “Ölçülemez”

(f=18) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından önemine ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Uygulama yöntemiyle ölçme yapıyorum.” ö1

“Kazanım gerçekleşmediği için ölçme yapmıyorum.” ö2

Tablo 40. *“Müziklere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.” Kazanımının Ölçülebilir Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri*

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Ölçülebilir	ö2, ö5, ö9, ö12, ö15, ö16, ö22, ö23, ö27, ö30, ö31, ö34	12
Ölçülemez	ö1, ö3, ö4, ö6, ö7, ö8, ö10, ö11, ö13, ö14, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö24, ö25, ö26, ö28, ö29, ö32, ö33, ö35	23

Tablo 40 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının ölçülebilir durumuna yönelik “Ölçülebilir” (f=12); ve “Ölçülemez” (f=23) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından önemine ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Uygulama yöntemiyle ölçme yapıyorum.” ö9

“Kazanım gerçekleşmediği için ölçme yapmıyorum.” ö1

Tablo 41. *“Farklı Ritmik Yapıdaki Müziklere Uygun Hareket Eder.” Kazanımının Ölçülebilir Durumuna Yönelik Öğretmen Görüşleri*

Kategori	Öğretmen Kodu	f
Ölçülebilir	ö1, ö3, ö4, ö5, ö6, ö7, ö8, ö9, ö10, ö11, ö12, ö14, ö15, ö16, ö17, ö18, ö19, ö20, ö21, ö22, ö23, ö24, ö25, ö26, ö27, ö28, ö29, ö30, ö31, ö32, ö33, ö34, ö35	33
Ölçülemez	ö2, ö13	2

Tablo 41 incelendiğinde müzik öğretmenlerinin, “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının ölçülebilir durumuna yönelik “Ölçülebilir” (f=33); ve “Ölçülemez” (f=2) yönünde görüş belirttikleri görülmektedir. Bu kazanımın sınıf düzeyi açısından önemine ilişkin bazı öğretmen görüşleri şu şekildedir:

“Uygulama yöntemiyle ölçme yapıyorum.” ö1

“Sadece katılım puanlama yapmıyorum.” ö2

Tablo 42. *Müzik Öğretmenlerinin Ortaokul Beşinci Sınıf Kazanımlarını Gerçekleştire Bulma Durumlarına Yönelik Genel Tablo*

Kazanım ismi	Ölçülebilir	Ölçülemez
Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir	34	1
Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder	23	12
Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir	17	18
Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder	12	23
Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder	33	2

Tablo 42 incelendiğinde, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Ölçülebilir” (f=34), “Ölçülemez” (f=1); “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Ölçülebilir” (f=23), “Ölçülemez” (f=12); “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Ölçülebilir” (f=17), “Ölçülemez” (f=18); “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Ölçülebilir” (f=12), “Ölçülemez” (f=23); “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Ölçülebilir” (f=33), “Ölçülemez” (f=2); yönünde olduğu görülmektedir.

Tabloda yer alan bilgilere dayalı olarak “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir” kazanımının öğretmen görüşlerine göre ölçülebilme durumu açısından en uygun (f=34), “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder” kazanımının ise ölçülebilme durumu açısından en az uygun (f=12) kazanım olarak değerlendirildiği söylenebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde, araştırmanın temel amacına bağlı olarak yanıtı aranan sorular kapsamında elde edilen bulgulara dayalı sonuç, tartışma ve öneriler yer almaktadır.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Dinleme-Söyleme’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

Araştırma verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara göre, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi “Dinleme-Söyleme” öğrenme alanındaki toplam kazanım sayısının altı adet olduğu, bu kazanımların bilişsel alanda bir adet, duyuşsal alanda iki adet ve devinişsel alanda üç adet olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu kazanımlardan “Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.” kazanımının bilişsel alanda; “İstiklâl Marşı’nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.” ve “Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.” kazanımlarının duyuşsal alanda; “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.”, “Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.” ve “Müzik çalışmalarını sergiler.” kazanımlarının ise devinişsel alanda olduğu tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müziksel Algı ve Bilgilenme’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

Araştırma verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara göre, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi “Müziksel Algı ve Bilgilenme” öğrenme alanındaki toplam kazanım sayısının yedi adet olduğu ve bu kazanımların tümünün bilişsel alanda olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu kazanımların, “Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.”, “Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.”, “Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.”, “Müzikteki ses yüksekliklerini dizek üzerinde gösterir.”, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.”, “Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.” ve “Sesin oluşumunu açıklar.” şeklindeki kazanımlar olduğu tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müziksel Yaratıcılık’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

Araştırma verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara göre, müzik dersi “Müziksel Yaratıcılık” öğrenme alanındaki toplam kazanım sayısının altı adet olduğu; bu kazanımların bilişsel alanda bir, duyuşsal bir ve devinişsel alanda dört adet olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu kazanımlardan “Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.” kazanımının bilişsel alanda; “Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.” kazanımının duyuşsal alanda; “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.”, “Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.”, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” ve “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımlarının ise devinişsel alanda olduğu tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, ‘Müzik Kültürü’ Öğrenme Alanında Bilişsel, Duyuşsal ve Devinişsel Alanlara Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

Araştırma verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara göre, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi “Müzik Kültürü” öğrenme alanındaki toplam kazanım sayısının dört adet olduğu; bu kazanımların bilişsel alanda bir, duyuşsal alanda üç adet olduğu, devinişsel alanda ise kazanım olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu kazanımlardan “İstiklâl Marşı’nın tarihsel sürecini millî ve manevî değerlerle ilişkilendirir.” kazanımının bilişsel alanda; “Bireysel müzik arşivini oluşturur.”, “Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.” ve “Atatürk’ün müziğe verdiği önemi araştırır.” kazanımlarının duyuşsal alanda olduğu tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Bilişsel Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

Araştırma verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara göre ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımlarının bilişsel alandaki kazanım sayısının toplamda 11 adet olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu kazanımların bilişsel alan basamaklarına göre dağılımının ise “Bilgi” basamağında “Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.”, “Müzikteki ses yüksekliklerini dizek üzerinde gösterir.” ve “Sesin oluşumunu açıklar.”; “Kavrama” basamağında “Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.”; “Uygulama” basamağında “Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.”, “Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.”, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.”, “Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.”, “Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.”, “İstiklâl Marşı’nın tarihsel sürecini millî ve manevî değerlerle ilişkilendirir.” ve

“Bireysel müzik arşivini oluşturur.” şeklinde kazanımların olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, “Analiz”, “Sentez” ve “Değerlendirme” basamaklarında kazanım olmadığı da belirlenmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Duyuşsal Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

Araştırma verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara göre ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımlarının duyuşsal alandaki kazanım sayısının toplamda beş adet olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu kazanımların duyuşsal alan basamaklarına göre dağılımının ise “Alma” basamağında kazanım olmadığı; “Tepki Verme” basamağında “Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.” kazanımının olduğu; “Değer Verme” basamağında “İstiklâl Marşı’nı anlamına uygun söylemeye  zen gösterir.” ve “Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.” kazanımlarının olduğu; örgütleme basamağında “Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.” kazanımının olduğu; “Kişilik Haline Getirme” basamağına yönelik kazanım olmadığı tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları, Devinişsel Alan Basamaklarına Göre Nasıl Bir Dağılım Göstermektedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

Araştırma verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara göre ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımlarının devinişsel alandaki kazanım sayısının toplamda yedi adet olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu kazanımların devinişsel alan basamaklarına göre dağılımının ise “Algılama/Uyarılma”, “Kurulma/Hazırlık” ve “Kılavuzla Yapma” basamaklarında kazanım olmadığı; “Becerî Haline Getirme” basamağında “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” “Uyum/Adaptasyon” basamağında “Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.”, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.”, “Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.” ve “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.”; “Yaratma” basamağında “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” ve “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımlarının olduğu tespit edilmiştir.

“Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları İçerisinde Türk Müziği Kazanımlarının Oranı Nedir?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

Araştırma verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara göre ortaokul beşinci sınıf müzik dersi kazanımlarının 23 adet olduğu ve bu kazanımlardan altı adetinin Türk müziğine yönelik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Türk müziğine yönelik kazanımların öğrenme alanlarına göre oransal dağılımının ise “Dinleme- Söyleme”  ğrenme alanındaki genel kazanım sayısının altı adet, bu alandaki Türk müziği kazanım sayısının iki (%33) adet olduğu ve bu kazanımların “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.”, “Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.” şeklindeki kazanımlar olduğu tespit edilmiştir. “Müziksel Algı ve Bilgilenme”  ğrenme

alanındaki genel kazanım sayısının yedi adet, bu alandaki Türk müziği kazanım sayısının bir (%14) adet olduğu ve bu kazanımların “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” şeklinde kazanım olduğu tespit edilmiştir. “Müziksel Yaratıcılık” alanındaki genel kazanım sayısının altı adet, bu alandaki Türk müziği kazanım sayısının üç (%50) adet olduğu ve bu kazanımların “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.”, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” ve “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” şeklindeki kazanımlar olduğu tespit edilmiştir. “Müzik Kültürü” alanında Türk müziğine yönelik kazanımların olmadığı (%0) belirlenmiştir. Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi toplam kazanım sayısı (23 adet) içerisindeki Türk müziğine yönelik kazanımların (altı adet) oranının %26 olduğu belirlenmiştir.

“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Sınıf Düzeyine Uygun Buluyor mu” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

Ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programındaki Türk müziği kazanımlarına yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla müzik öğretmenlerinden alınan yanıtlara dayalı olarak, ana tema “Kazanımların eğitim-öğretim sürecine uygunluğu” şeklinde belirlenmiştir. Bu ana temaya göre belirlenen ve kazanımların “Sınıf düzeyi açısından uygunluğu”, “Sınıf düzeyi açısından açık ve anlaşılır oluşu”, “Sınıf düzeyi açısından önemi”, “Sınıf düzeyi açısından gerçekleşme durumu” ve “Sınıf düzeyi açısından ölçülebilirlik durumu” şeklinde oluşturulan alt temalardan elde edilen bulgulara dayalı ortaya çıkan sonuçlar şu şekildedir:

“Kazanımların Sınıf Düzeyi Açısından Uygunluğu” Alt Temasına Yönelik Sonuçlar

“Kazanımların sınıf düzeyi açısından uygunluğu” alt temasında ortaokul beşinci sınıf müzik öğretim programında yer alan Türk müziğine yönelik kazanımlar olarak belirlenen “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.”, “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.”, “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.”, “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” ve “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” şeklindeki kazanımların sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik öğretmen görüşleri değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmelere göre müzik öğretmenlerinin, “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik “Uygun” (f=15); “Kısmen uygun” (f=19) ve “Uygun değil” (f=1) yönünde; “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik “Uygun” (f=19); “Kısmen uygun” (f=19) ve “Uygun değil” (f=16) yönünde; “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik “Uygun” (f=15); “ve “Uygun değil” (f=20) yönünde; “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı

ile eşlik eder.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik “Uygun” (f=12); ve “Uygun değil” (f=23) yönünde; “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının sınıf düzeyi açısından uygunluğuna yönelik “Uygun” (f=34); ve “Uygun değil” (f=1) yönünde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara dayalı olarak “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder” kazanımın öğretmen görüşlerine göre sınıf düzeyi açısından en uygun (f=34), “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder” kazanımının ise en az uygun (f=12) kazanım olarak değerlendirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Açık ve Anlaşılır Buluyor mu?” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

“Kazanımların Açık ve Anlaşılabilirliği” Alt Temasına Yönelik Sonuçlar

“Kazanımların açık ve anlaşılır oluşu” alt temasında ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programındaki Türk müziğine yönelik kazanımların açık ve anlaşılır oluşuna yönelik öğretmen görüşleri değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmelere göre müzik öğretmenlerinin, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Açık ve anlaşılır” (f=34), “Açık ve anlaşılır değil” (f=1); “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=33), “Açık ve anlaşılır değil” (f=2); “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=32), “Açık ve anlaşılır değil” (f=3); “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=31), “Açık ve anlaşılır değil” (f=4); “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının açık ve anlaşılır oluşuna yönelik “Açık ve anlaşılır” (f=35) yönünde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara dayalı olarak “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder” kazanımın öğretmen görüşlerine göre açık ve anlaşılabilirlik açısından en uygun (f=35), “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının ise açık ve anlaşılabilirlik açısından en az uygun (f=31) kazanım olarak değerlendirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Öğretim Açısından Önemli Buluyor mu” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

“Kazanımların Öğretim Programı Açısından Önemi” Alt Temasına Yönelik Sonuçlar

“Kazanımların öğretim programı açısından önemi” alt temasında ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan Türk müziğine yönelik kazanımların öğretim

programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşleri değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmelere göre müzik öğretmenlerinin, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının öğretim programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşlerinin “Önemli” (f=32), “Önemli değil” (f=3); “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının öğretim programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşlerinin “Önemli” (f=31), “Önemli değil” (f=4); “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının öğretim programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşlerinin “Önemli” (f=18), “Önemli değil” (f=17); “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının öğretim programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşlerinin “Önemli” (f=16), “Önemli değil” (f=19); “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının öğretim programı açısından önemine yönelik öğretmen görüşlerinin “Önemli” (f=34), “Önemli değil” (f=1) yönünde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara dayalı olarak “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder” kazanımının öğretmen görüşlerine göre öğretim programı açısından en uygun (f=34), “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder” kazanımının ise en az uygun (f=16) kazanım olarak değerlendirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Gerçekleştirebilir Buluyor mu” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

“Kazanımların Gerçekleşme Durumu” Alt Temasına Yönelik Sonuçlar

“Kazanımların gerçekleşme durumu” alt temasında ortaokul beşinci sınıf müzik öğretim programında yer alan Türk müziğine yönelik kazanımların gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşleri değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmelere göre müzik öğretmenlerinin, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” Kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Gerçekleşir”(f=31), “Kısmen gerçekleşir” (f=2) ve “Gerçekleşmez” (f=2); “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Gerçekleşir” (f=19), “Kısmen gerçekleşir”(f=7) ve “Gerçekleşmez” (f=9); “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Gerçekleşir” (f=14), “Kısmen gerçekleşir” (f=11) ve “Gerçekleşmez” (f=10); “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Gerçekleşir” (f=13), “Kısmen gerçekleşir” (f=3) ve “Gerçekleşmez” (f=19); “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının gerçekleşme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Gerçekleşir” (f=31) ve “Kısmen

gerçekleşir” (f=1) yönünde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara dayalı olarak “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder” kazanımının öğretmen görüşlerine göre gerçekleşme durumuna açısından en uygun (f=34), “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder” kazanımının ise gerçekleşme durumuna açısından en az uygun (f=13) kazanım olarak değerlendirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

“Müzik Öğretmenleri, Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarını Ölçülebilir Buluyor mu” Sorusuna Yönelik Sonuçlar

“Kazanımların Ölçülebilme Durumu” Alt Temasına Yönelik Sonuçlar

“Kazanımların ölçülebilme durumu” alt temasında ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan Türk müziğine yönelik kazanımların ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşleri değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmelere göre müzik öğretmenlerinin, ortaokul beşinci sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Ölçülebilir” (f=34), “Ölçülemez” (f=1); “Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Ölçülebilir” (f=23), “Ölçülemez” (f=12); “Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Ölçülebilir” (f=17), “Ölçülemez” (f=18); “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Ölçülebilir” (f=12), “Ölçülemez” (f=23); “Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.” kazanımının ölçülebilme durumuna yönelik öğretmen görüşlerinin “Ölçülebilir” (f=33), “Ölçülemez” (f=2); yönünde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara dayalı olarak “Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir” kazanımının öğretmen görüşlerine göre ölçülebilme durumu açısından en uygun (f=34), “Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder” kazanımının ise ölçülebilme durumu açısından en az uygun (f=12) kazanım olarak değerlendirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

Araştırmanın amacı ve sonuçları dikkate alınarak geliştirilen öneriler, araştırmacılar ve eğitimciler için olmak üzere iki başlık altında sunulmuştur.

Araştırmacılar için öneriler şu başlıklar altında özetlenebilir:

- Bu araştırma, ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programındaki Türk müziği kazanımlarının Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmesi ve bu kazanımlara yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Müzik öğretimi programındaki kazanımlara yönelik bu tür çalışmaların diğer sınıf düzeylerinde de yapılması,
- Türk müziği eğitiminin farklı boyutlarını ele alan daha kapsamlı ve uzun vadeli araştırmalar yapılması, Türk müziği eğitiminin etkinliğini artırmak için farklı eğitim programlarının ve yaklaşımların karşılaştırmalı olarak incelenmesi,
- Eğitim programlarının geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla müzik öğretimi programındaki kazanımlara yönelik öğretmenlerin görüş ve deneyimlerinin daha derinlemesine analiz edilmesine yönelik araştırmaların yapılması,
- Türk müziği kazanımlarının öğrenci başarılarına etkisinin izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik araştırmaların yapılması
- Türk müziği eğitiminde kullanılabilecek yenilikçi öğretim yöntemlerinin araştırılması ve uygulanabilirliğinin test edilmesi önerilebilir.

Eğitimciler için öneriler şu başlıklar altında özetlenebilir:

- Eğitim programlarının güncellenmesine yönelik olarak Türk müziği kazanımlarının öğrenci seviyelerine uygun hale getirilmesi ve Bloom Taksonomisi'ne göre yapılandırılması,
- Türk müziği konularında bilgi ve becerilerini artırmaya yönelik olarak öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi,
- Türk müziği kazanımlarının öğretimine yönelik olarak, müzik derslerinde kullanılacak teknolojik materyallerin temin edilmesi ve sınıfların bu materyallerle donatılması,
- Türk müziği konularına yönelik öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre bireyselleştirilmiş öğretim yöntemlerinin kullanılması,
- Türk müziği kazanımlarının müfredatta çoğaltılması önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Akarsu, S. (2017). Ortaokul(5-8) müzik öğretimi programı kazanımlarının Bloom taksonomisi çerçevesinde yapılandırmacı yaklaşım ilkelerine göre değerlendirilmesi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*(39), 152-170.
- Aksu, C. (2007). *İlköğretim 8. sınıf müzik programının hedeflerine ulaşma düzeyinin değerlendirilmesi*. (Yayımlanmış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Albuz, A., & Demirci, B. (2018). 2006 İlköğretim müzik dersi öğretim programı ile 2018 ilkökul ve ortaokul müzik dersi öğretim programının karşılaştırılmalı kuramsal çerçeve analizi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*(41), 86-95. <https://doi.org/10.32547/ataunigsed.463634>
- Balcı, A. (2009). *Sosyal bilimlerde araştırma* (7. baskı). Ankara, Pegem Akademi.
- Bloom, S. (1979). *İnsan nitelikleri ve okulda öğrenme* (Çev: D. A. Özçelik) MEB Basımevi.
- Canbay, A. Nacakcı, Z. (2013). *Müzik kültürü*. Pegem Akademi.
- Ceylan, A. D. (2010). *Başlangıç eğitiminde kullanılan klarnet metotlarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Çelikkaya, H. (1993). Kültür ve eğitim. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(5), 23-30.
- Güven, A. K., & Çelenk, K. (2020). Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 müzik dersi öğretim programı 8. Sınıf kazanımları üzerine bir değerlendirme. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24(1), 447-469.
- Çiftçi, E. (2010). Popüler kültür, popüler müzik ve müzik eğitimi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2).
- Demirel, Ö. (2006). *Eğitimde program geliştirme*. Pegem Yayıncılık.
- Gökalep, Ziya (2005). *Türkçülüğün esasları*. Akvaryum Yayınevi.
- Huitt, W. (2009). Bloom et al.'s Taxonomy of the Cognitive Domain. Educational Psychology Interactive. Valdosta, GA: Valdosta State University. <http://www.edpsycinteractive.org/topics/cogsys/bloom.html> adresinden erişilmiştir (20 Mayıs 2024).
- Kan, M, O. (2010). *Millî eğitim bakanlığı yayınları ilköğretim 7. sınıf türkçe ders kitabının kültür öğeleri açısından incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kanber, A. (2024). *"Kişisel çalışma"*, Erzurum.
- Karan, M. (2011). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitimi alan öğrencilerin mesleki yönelimlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kardeş, T. (2013). *Mesleki müzik eğitimi veren devlet konservatuvarlarındaki klâsik türk müziği üslup ve repertuvar eğitiminin içerik ve yöntem bakımından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Keskinkılıç-Yumuşak, G. (2017). 2005 Fen ve teknoloji ve 2013 fen bilimleri öğretim programı madde ve değişim öğrenme alanı kazanımlarının karşılaştırmalı analizi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 596-613.

- Krathwohl, D. R. (2002). A revision of bloom's taxonomy: an overview. *Theory Into Practice*, 41, 4, ss. 212-264.
- MEB. (2006). *İlköğretim müzik dersi öğretim programı*. Milli Eğitim Yayınları.
- MEB. (2006). *İlköğretim görsel sanatlar dersi öğretim programı ve kılavuzu*, Milli Eğitim Yayınları.
- MEB. (2017). *Müzik dersi öğretim programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)*. Milli Eğitim Yayınları.
- Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2015). *Qualitative research: a guide to design and implementation*. John Wiley & Sons.
- Oğuz, E. S. (2011). Toplum bilimlerinde kültür kavramı. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 28(2).
- Oktay, C. (2017). *Türkiye'de özengen müzik eğitiminde uluslararası sertifikalı müzik eğitimi programlarının işlevinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Öz, N. B. (2001). İnsanın kültürel gelişiminde müzik eğitiminin önemi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 101-106.
- Özdek, A. (2012). Türk müzik kültürünün oluşumuna öncülük eden bileşenlere genel bir bakış. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 1(1), 29-36.
- Özdek, A. (2012, Nisan 25-27). *Özengen müzik eğitim kurumlarında verilen, gitar eğitiminde veli ve öğrenci, beklentilerine yönelik bir araştırma: kayseri örneği*. 10. Müzik Eğitimi Sempozyumu, Niğde.
- Sağır, T. (2002). *Kalite-müzik eğitim ilişkisi ve kaliteli eğitim*. Gazi Üniversitesi Yayınları.
- Say, A. (2005). *Müzik ansiklopedisi* (c.2 534). Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Saydam, R. (2003). *Cumhuriyetimizin 80. yılında müzik sempozyumu, ilköğretim okulu 1. ve 2. devre müzik eğitiminde eğitimci sorunu*, Öncü Basım evi, Pegem A. Yayıncılık.
- Sönmez, V., & Alacapınar, F. G. (2013). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Sönmez, V. (2007). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı*. Anı Yayıncılık.
- Sönmez, V. (2015). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı*. Anı Yayıncılık.
- Şimşek, H. & Yıldırım, A. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Tarman, S. (2006). *Müzik eğitiminin temelleri* (1.baskı). Müzik Eğitimi Yayınları.
- Topu, F. B., Baydas, O., Turan, Z., & Göktaş, Y. (2013). Common reliability and validity strategies in instructional technology research. *Çukurova University Faculty of Education Journal*, 42(1), 110-126.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi, temel kavramlar- ilkeler- yaklaşımlar*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi*. Evrensel Müzikevi.
- Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. Arkadaş Yayınevi.

EKLER

EK-1. Ortaokul Müzik Dersi (5.Sınıf) Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Kazanımlarına Yönelik Öğretmen Görüşlerine İlişkin Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

GÖRÜŞME FORMU

Sayın hocam, bu form “2018 Ortaokul Müzik Dersi Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarının Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tez çalışmasına veri elde etmek amacıyla; Ortaokul öğretmenlerinin 2018 Ortaokul müzik dersi (5.sınıf) öğretim programında yer alan Türk müziği kazanımlarına yönelik görüşlerinin neler olduğunu belirlemek üzere düzenlenmiştir. Görüşme sorularına vereceğiniz yanıtlar, yalnızca bu araştırma kapsamında kullanılacak, hiçbir kurum veya kişiyle paylaşılmayarak gizli tutulacaktır. Soruların yanıtlanması yaklaşık olarak 30 dakikanızı alacağı öngörülmektedir. İçtenlikle yanıtlar vermeniz, araştırmada çözümü aranacak sorunların belirlenmesi açısından önem taşımaktadır.

Araştırmacı

Müzik Öğretmeni Ahmet KANBER

Görüşme Yapılan Müzik Öğretmeninin Demografik Bilgileri

Kaç yaşındasınız?

☐ 20-25 arası ☐ 25-30 arası ☐ 30-35 arası ☒ 35-40 arası ☐ 40 yaş üstü

Cinsiyetiniz?

☐ Kadın ☒ Erkek

Hangi lisans programından mezun oldunuz?

☐ Müzik Öğretmenliği ☒ Güzel Sanatlar Fakültesi ☐ Konservatuvar

Kaç yıldır Müzik Öğretmenliği yapıyorsunuz?

☐ 1-5 yıl arası ☒ 5-10 yıl arası ☐ 10-15 yıl arası ☐ 15-20 yıl arası ☐ 20 yıl üzeri

Ortaokul Öğretmenlerinin 2018 Ortaokul Müzik Dersi (5.Sınıf) Öğretim Programında Yer Alan Türk Müziği Kazanımlarına Yönelik Görüşlerini Belirlemeye İlişkin Görüşme Soruları

1. Kazanımlarının sınıf düzeyi açısından uygunluğunu nasıl değerlendiriyorsunuz?
2. Kazanımlarının hedef davranış açısından açık ve anlaşılır oluşunu nasıl değerlendiriyorsunuz?
3. Kazanımlarının hedef davranış açısından önemini nasıl değerlendiriyorsunuz?
4. Kazanımlarının hedef davranış açısından gerçekleşme durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?
5. Kazanımlarının hedef davranış açısından ölçülebilme durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

EK-2. Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Öğrenme Alanlarına Göre Sınıflandırmasına Yönelik Uzman Görüş Alma Formu

Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Öğrenme Alanlarına Göre Sınıflandırmasına Yönelik Uzman Görüş Alma Formu			
Sayın hocam, bu form “Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarının Bloom Taksonomisine göre İncelenmesi ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” başlıklı çalışmaya veri elde etmek amacıyla “Ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programındaki kazanımların öğrenme alanlarına göre dağılımlarını” belirlemek üzere düzenlenmiştir. Kazanımların hangi öğrenme alanlarına yönelik olduğuna ilişkin görüşünüzü işaretleme yaparak lütfen belirtir misiniz?			
Yüksek Lisans Öğrencisi Ahmet KANBER			
Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları	Öğrenme Alanları		
	Bilişsel Alan	Devrimsel Alan	Duyuşsal Alan
1. İstiklâl Marşı’nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.			
2. Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.			
3. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.			
4. Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.			
5. Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.			
6. Müzik çalışmalarını sergiler.			
7. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.			
8. Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.			
9. Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.			
10. Müzikteki ses yüksekliklerini <u>dişek</u> üzerinde gösterir.			
11. Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.			
12. Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.			
13. Sesin oluşumunu açıklar.			
14. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.			
15. Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.			
16. Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.			
17. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.			
18. Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.			
19. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.			
20. İstiklâl Marşı’nın tarihsel sürecini millî ve manevî değerlerle ilişkilendirir.			
21. Bireysel müzik arşivini oluşturur.			
22. Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.			
23. Atatürk’ün müziğe verdiği önemi araştırır.			

İsim:

Unvan:

Birim/Kurum:

EK-3. Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Hangilerinin Türk Müziğine Yönelik Olduğunu Belirlemeye İlişkin Uzman Görüş Alma Formu

Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımlarının Hangilerinin Türk Müziğine Yönelik Olduğunu Belirlemeye İlişkin Uzman Görüş Alma Formu		
Sayın hocam, bu form “Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programındaki Türk Müziği Kazanımlarının Bloom Taksonomisine göre İncelenmesi ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” başlıklı çalışmaya veri elde etmek amacıyla “Ortaokul beşinci sınıf müzik öğretimi programındaki kazanımları içerisindeki Türk müziği kazanımlarını” belirlemek üzere düzenlenmiştir. Kazanımların hangilerinin Türk müziğine yönelik olduğuna ilişkin görüşünüzü işaretleme yaparak lütfen belirtir misiniz? Yüksek Lisans Öğrencisi Ahmet KANBER		
Ortaokul Beşinci Sınıf Müzik Dersi Kazanımları	Dağılım Oranları	
	Genel Kazanım	Türk müziği Kazanımı
1. İstiklâl Marşı’nı anlamına uygun söylemeye özen gösterir.		
2. Farklı ritmik yapıdaki ezgileri seslendirir.		
3. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinliklerine katılır.		
4. Seslendirdiği müziklerde gürlük ve hız değişikliklerini uygular.		
5. Türk müziğinin makamsal yapısını fark eder.		
6. Müzik çalışmalarını sergiler.		
7. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.		
8. Öğrendiği seslerin uzunluk ve kısalık özelliklerini ayırt eder.		
9. Öğrendiği seslerin incelik ve kalınlık özelliklerini ayırt eder.		
10. Müzikteki ses yüksekliklerini <u>dizek</u> üzerinde gösterir.		
11. Müziklerde farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.		
12. Müziklerde temel hız ve gürlük basamaklarını ayırt eder.		
13. Sesin oluşumunu açıklar.		
14. Dinlediği müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.		
15. Kendi oluşturduğu ritim kalıbını seslendirir.		
16. Müziklerdeki farklı bölümleri dansa dönüştürür.		
17. Müziklere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.		
18. Farklı ritmik yapıdaki müziklere uygun hareket eder.		
19. Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.		
20. İstiklâl Marşı’nın tarihsel sürecini millî ve manevî değerlerle ilişkilendirir.		
21. Bireysel müzik arşivini oluşturur.		
22. Farklı türdeki müzikleri dinleyerek beğeni ve müzik kültürünü geliştirir.		
23. Atatürk’ün müziğe verdiği önemi araştırır.		

İsim:

Unvan:

Birim/Kurum:

EK-4. Etik Kurul Onay Belgesi

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU
Güzel Sanatlar Birim Etik Kurulu Başkanlığı
ERZURUM

ETİK KURUL ONAY BELGESİ

KARAR BİLGİLERİ	Oturum Sayısı : 11 Karar No : 2	Toplantı Tarihi: 20.10.2023	
	Aşağıda bilgileri verilen proje ile ilgili çalışmanın, etik ilkeler açısından değerlendirilmesi isteği ile ilgili husus görüldü. Yapılan görüşmelerden sonra; söz konusu projeyle alakalı yapılacak çalışma için, araştırmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak konuyla ilgili çalışmanın gerçekleştirilmesinde bilim etiği yönünden sakınca bulunmadığına, Etik Kurulu oy birliği ile karar vermiştir.		
PROJE - TEZ BİLGİLERİ	Proje- Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Murat Kamil İNANICI Proje- Tez Yürütücüsü : Ahmet KANBER Proje -Tez Konusu : Güzel Sanatlar Enstitüsü Türk Müziği Çalışmaları Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Ahmet KANBER'in "2018 Ortaokul Müzik Öğretimi Programındaki Türk Müziği Kazanımlarının Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi" isimli yüksek lisans tez çalışması.		
	GÜZEL SANATLAR BİRİM ETİK KURULU		
	Unvanı/Adı Soyadı	Görevi	İmza
	<i>Prof.Dr. Yunus BERKLİ</i>	<i>Etik Kurul Başkanı</i>	<i>(e-imza)</i>
	<i>Prof. Yasemin YAROL</i>	<i>Etik Kurul Başkan Yardımcısı</i>	<i>(e-imza)</i>
	<i>Prof.Dr. Mustafa BULAT</i>	<i>Etik Kurul Üyesi</i>	<i>(e-imza)</i>
	<i>Prof.Dr. Ahmet Selim DOĞAN</i>	<i>Etik Kurul Üyesi</i>	<i>(e-imza)</i>

ÖZ GEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER	
Adı Soyadı	Ahmet KANBER
Doğum Yeri /Tarihi	
EĞİTİM DURUMU	
Lise Öğrenimi	Açık Öğretim Lisesi
Lisans Öğrenimi	Erzurum Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü
İŞ DENEYİMİ	
STAJ	Nenehatun Kız Anadolu Lisesi
Çalıştığı Kurumlar	Erzurum Yakutiye Halk Eğitim Merkezi Erzurum Devlet Tiyatrosu Oyun Müzikleri Çalgı İcracılığı TRT Erzurum Radyosu Çalgı İcracılığı Milli Eğitim Bakanlığı
İLETİŞİM BİLGİLERİ	
E-Posta Adresi	
Telefon	